БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 132 (17.712). ● 8 июнь 1980 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Металлургия, машинасозлик ва қурилиш министрликларининг КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленуми талабларига мувофиқ кам чиқитли технологияни жорий этиш асосида металл маҳсулотларининг сифатини ошириш, металлдан самарали фойдаланиш соҳасидаги иши тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди.

Қабул қилинган қарорда уқтириб ўтилздики, саноат ва қурилишда металл ишлаб чиқариш ва ундан фойдаланиш самарадорлигини ошириш давлат аҳамиятига молик биринчи даражали вазифадир. Металл ишлаб чиқариш кўламлари муттасил ўсиб бораётганлигига қарамай, халқ хўжалигининг металлга бўлган эҳтиёжлари тўлиқ қондирилаяпти, деб бўлмайди. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумида қайд этиб ўтганидек, бу — металлургияда туб сифат ўзгаришлари суст амалга оширилаётганлигининг, асосий тармоқларда — металлни истеъмол қилувчиларда янги технология жараёнларини жорий қилиш орқала қолаётганлигининг, ишлаб чиқарилаётган кўпгина машиналар ва қурилиш конструкцияларига металл асоссиз равишда ғоят кўп сарфланаётганлигининг, шунингдек металлдан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаётганлигининг, у қониқарсиз сақланиб тўғридан-тўғри исроф қилиб юборилаётганлигининг оқибатидир.

КПСС Марказий Комитети Қора ва рангли металлургия, Машинасозлик ва Қурилиш министрликларининг раҳбарлари, ана шу министрликларнинг коллегиялари партия ва ҳукуматнинг металл маҳсулоти ишлаб чиқаришни сифат жиҳатдан янги техникавий даражада ривожлантириш, металлдан самарали ва тежаб-тергаб фойдаланиш тўғрисидаги қарорларининг бажарилиши учун масъулиятни етарлича ҳис этмаганликлари оқибатида шундай аҳвол рўй берганлигини қайд этиб ўтди. Машинасозлар, металлурглар ва қурувчилар юқори унумли асбоб-ускуналар, прогрессив металл маҳсулотларини яратиш, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан биргаликдаги тадбирларни яхши келишиб олмай секинлик билан амалга оширмоқдалар, металлдан оқилона фойдаланишга қаратилган илмий-тадқиқот ишларини бир-бири билан суст боғлаб олиб бормоқдалар. СССР Госплани, СССР Фан ва техника давлат комитети, СССР Госстройи, СССР Госснаби ҳам бу ишда зарур даражада ғамхўрлик қилмаяптилар. Шу тармоқларни ўзаро боғлиқ ҳолда ривожлантиришдан иборат ягона техникавий сиёсат давлат планларида етарлича акс этмаяпти. Кўпгина стандартлар, лойиҳа-конструкторлик нормативлари ва қоидалари муайян даражада эскириб қолди. Халқ хўжалигида металл маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва истеъмол қилиш структураси, иқтисодий рағбатлантириш, металл ишлаб чиқариш ҳамда истеъмол қилиш ҳисоб-китоби ва унга баҳо бериш системаси такомиллаштиришни тақозо этади.

Қора металлургияда илғор технология жараёнларини жорий этиш йўли суст ўтказилмоқда. Металл ишлаб чиқариш анча ўсаётганлигига қарамай, прогрессив профиллар ишлаб чиқариш ҳажми халқ хўжалигининг эҳтиёжларини таъминламаяпти. Бу даставвал конструкция тунукаларига, занглатмайдиган қопламали прокатга, оз лигерланган пўлатнинг бир қанча маркаларига, иссиқликка чидамли прокатга ва ғоят аниқ профилларга тааллуқлидир. Порошокли металлургия етарли суръатлар билан ривожлантирилмаяпти. Замонавий машиналар, станоклар ва асбоб-ускуналар тайёрлаш, қурилишни, темир йўл транспортини ва оғир индустриянинг бошқа тармоқларини ривожлантириш учун зарур бўлган металл прокати кўпгина профилларини ўзлаштириш ва ишлаб чиқариш топшириқлари мунтазам суратда бажарилмай келмоқда. Пўлатни узлуксиз қуювчи установкалар секинлик билан жорий этилмоқда, ана шу установкалар пўлатни алоҳида-алоҳида қуйишга нисбатан 12 процентга қадар металлни тежаш имконини беради. Рангли металлургия министрлиги саноат ва қурилишни рангли металлардан тайёрланган кўпгина маҳсулот турлари, айниқса, алюминий прокати, қора металлар ўрнини самарали равишда боса оладиган ғоят мустаҳкам ва занглмайдиган қотишмалар билан етарли ҳажмда таъминламаяпти.

Машинасозлик министрликларининг кўпгина корхоналари ҳамон асоссиз равишда оғирлаштириб юборилган тракторлар, осма кранлар, автомобиллар, темирчилик пресс машиналари, экскаваторлар ҳамда техниканинг бошқа турларини ишлаб чиқармоқда. Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг, Автомобиль саноати министрлигининг, Қурилиш, Йўл ва Коммунал машинасозлик министрлигининг, Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлигининг ҳамда бошқа министрликларнинг раҳбарлари шундай аҳволга тоқат қилиб келмоқдалар, машина ва ускуналарга металлнинг мақбул ҳажмда сарфланишига эришиш учун бош илмий-тадқиқот, технология ва конструкторлик ташкилотларининг, янги техникани ишлаб чиқарувчиларнинг масъулиятини оширмаяптилар. Ваҳолонки, металлни тежаш вазифасини ҳал этишга ижодий ёндашаётган ва яхши натижаларга эришаётган институтлар ва корхоналар оз эмас. Бутуниттифоқ металлургия машинасозлиги илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик институтининг олимлари «Уралмаш» заводининг, Новокраматорск, Жданов, Череповец металлургия заводлари ва бошқа заводларнинг конструкторлари билан ҳамкорликда кўпгина йирик машиналар ва агрегатларнинг вазнини сезиларли даражада енгиллаштиришга эришдилар.

Машинасозлик заводларида замонавий кам чиқитли технология, деталларни мустаҳкамлаш жараёнлари суст жорий этилмоқда, бу эса аслида металлдан фойдаланиш самарадорлигини оширишнинг асосий резервидир. Бу нарса шунга олиб келдики, машинасозлик ва металлни қайта ишлашда металлдан фойдаланиш коэффициенти узоқ вақтдан буён ошмаяпти. Пайвандланган прогрессив металл конструкциялар етарли ҳажмда қўлланилмаяпти. Шакл ҳосил қилувчи машина-ускуналар ишлаб чиқариш структураси қониқарли тарзда яхшиланмаяпти. Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги, Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги илғор технологияни жорий этиш имконини берувчи агрегатларни кам ишлаб чиқармоқдалар.

Металл маҳсулотининг катта истеъмолчилари бўлмиш қурилиш министрликлари давлат ажратиб бераётган металл ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш учун зарур чораларни кўрмаяптилар. Қурилиш объектларини лойиҳалаш чоғида металл сарфлашнинг прогрессив нормалари суст жорий этилмоқда, кўпинча асоссиз равишда ортиқча запаслар қабул қилинмоқда. СССР Госстройининг бош институтлари саноат бинолари ва иншоотларининг лойиҳаларини узоқ вақтдан буён қайта кўриб чиқмаяптилар, бу лойиҳаларга юксак эксплуатация хусусиятларига эга бўлган енгил конструкциялар ва профиллардан фойдаланишга асосланган замонавий техника ечимларини киритмаяптилар. Кўпгина қурилишларда металлга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлинмаяпти, уни жойлаштириш ва асраш ёмон ташкил этилган, металл ва темир-бетон конструкциялар занглаб яроқсиз ҳолга келиб қолмоқда.

Қора, рангли металлургиянинг, машинасозлик ва қурилишнинг тармоқ институтлари металлни тежашнинг қўшимча резервларини қидириб топиш юзасидан зарур даражада активлик кўрсатмаяптилар. СССР Фан ва техника давлат комитети, СССР Фанлар академияси фундаментал ва тармоқ фанлар институтларининг шу соҳадаги фаолиятини етарлича мувофиқлаштирмаяптилар.

Қора, рангли металлургия, машинасозлик ва қурилиш кўпгина бирлашмалари, корхоналари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг партия ташкилотлари, партия ва ҳукуматнинг металлдан тежаб-тергаб фойдаланиш масалаларига доир қарорларининг бажарилишини суст контрол қилмоқдалар, металлдан оқилона фойдаланишга, замонавий илғор технологияни жорий этишга қаратилган тадбирларнинг амалга оширилиши учун хўжалик органларига нисбатан юксак талабчанлик қилмаяптилар. Бу масалалар ишлаб чиқариш коллективларининг кенг муҳокамасига камдан кам қўйилади, социалистик мажбуриятларда етарлича конкрет ифода этилмайди. Қора, Рангли металлургия, Машинасозлик ва Қурилиш министрликларининг партия комитетлари кундалик ишларида министрликларнинг марказий аппарати ходимларини металл ишлаб чиқариш ва истеъмол қилиш жараёнида уни тежаб-тергаб сарфлаш вазифасини ҳал этишга сафарбар қилишга кам эътибор бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитети металлга тежамкорлик билан муносабатда бўлиш, уни тежаб-тергашнинг мавжуд резервлари ва имкониятларидан тўлиқ фойдаланиш бутун партиянинг иши, умумхалқ иши деб ҳисоблайди. Металлни тежаш учун кураш партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг доимий диққат марказида бўлиши керак.

Қора, Рангли металлургия, Машинасозлик ва Қурилиш министрликларининг коллегиялари ва шахсан министрлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида металлни тежаш, уни ишлаб чиқариш ва ишлов беришда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш борасидаги ишларни кескин кучайтириш зарурлиги тўғрисида берган кўрсатмаларига амал қилиб ҳамма ишни партиянинг шу масалаларга доир қарорлари руҳида тубдан қайта қуришлари лозим.

(Давоми иккинчи бетда)

5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» учун

Ғўза гуллади

Сурхондарё областининг азамат меҳнаткашлари ғўзани сифатли парвариш қилмоқдалар. Ленин йўли районидаги В. И. Ленин номли совхоз далаларида ғўза гуллади. Бу ерда ўсимлик иккинчи ишловдан чиқди. Минерал ва органик ўғитларнинг ўз вақтида бериб турилиши ғўзаларнинг гуркираб ривожланишига имкон бермоқда.

Парда Худойберганов бошлиқ бригада далаларида ғўза, айниқса, яхши ривожланмоқда. Бу бригадага сифат комиссияси томонидан яхши баҳо қўйилди. Бригада азаматлари 53 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга аҳд қилиб мардонавор меҳнат қилмоқдалар. Умуман хўжаликда ҳаммаси бўлиб 18 минг 500 тонна хом ашё етиштирилиб, давлатга топширилади. Суратларда: бригаданинг энг яхши механизатори Чоршанби Хайдаров ва еттинчи бўлим бошқарувчиси Гулмурод Қиличев ҳамда ғўзага ишлов бериш пайти тасвирланган.

И. Хўжаев фотолари. (ЎзТАГ).

Ўрим қизғин

Зомин райони далаларида ғаллага ўроқ тушди. Мавсумда 700 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб беришга аҳд қилган «Зомин» совхозининг комбайнчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Қобил Тоғалов ўримни биринчи бўлиб бошлади. Лалмикор далаларда бу йил ғалла мўл бўлди.

Район ғаллакорлари мавжуд 50,6 минг гектар ердаги ҳосилни яқин кунларда йиғиштириб олишга бел боғладилар. Далаларга 190 комбайн чиқарилди. Ўрим ипатоволиклар методида олиб борилаяпти. Комбайнлар 16 отрядга бўлиниб ишлатилмоқда. Ҳар бир отрядга 7 тадан звено хизмат қилмоқда. Далаларни ўримга тайёрлайдиган, ҳосилни ўриб оладиган, ташийдиган ва уларга техник хизмат кўрсатадиган звенолар билан бирга сомонни поток усулларда йиғиштириб олиш, шудгорлаш ва даладагилар учун маиший хизмат кўрсатиш звенолари ҳам тузилди.

Қўриқ Жиззах областининг Арнасой районидаги Жуков номли, Рокоссовский номли, Зарбдор районидаги 76-от заводи ҳамда «Ударник» совхозларида ҳам ғалла ўриш қизғин бошланди. Қўриқ область ғаллакорлари бу йил она-Ватанга 350 минг тонна сара дон армуғон этиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан ўтказилган социалистик мусобақанинг 1980 йил 1 июнгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Тошкент области (область партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Алимов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Раҳмонов). Бу область май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 93,6 процент, сут тайёрлашни 83,9, тухум тайёрлашни 97,7, жун тайёрлашни 95 процент бажарган. Бу эса ўтган йилдагидан анча кўпдир;

Жиззах область **Пахтакор район матлубот жамияти бўрдоқичилик хўжалиги** (район матлубот жамиятининг раиси ўртоқ Йўлдошев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Раззоқов, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Зиёев, бўрдоқичилик хўжалигининг директори ўртоқ Аллаев). Бу бўрдоқичилик хўжалиги гўшт етиштириш планини 160,8 процент, молларнинг этига-эт қўшиш планини 112,8 процент бажарган, қорамолнинг бир суткада ўртача 800 грамм семиришини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилади:

Қорақалпоғистон АССР (область партия комитетининг секретари ўртоқ Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Рзаев, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Айтмуратов, Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалиги министри ўртоқ Қурбонов). Автоном республика май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 95 процент, сут тайёрлашни 83,3, тухум тайёрлашни 100 процент бажарган. Бу эса ўтган йилдагидан анча кўп. Байроқ Самарқанд областидан олиб берилади;

Самарқанд областининг **Оқдарё райони** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Алимов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Эрманов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Абдуллаев). Бу район май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 118 процент, сут тайёрлашни 60, тухум тайёрлашни 186, жун тайёрлашни 100 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областининг Қарши районидан олиб берилади;

Сирдарё областининг **«Комсомол райони»** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Омонлиқов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Қодиров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Султонов). Бу район май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 98,1 процент, сут тайёрлашни 89,5, тухум тайёрлашни 195, жун тайёрлашни 119 процент бажарган. Байроқ Қорақалпоғистон АССРнинг Элликқалъа районидан олиб берилади;

Наманган область, **Наманган райони** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Охунов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Тошпўлатов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ахмадалиев). Бу район май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 106,2 процент, сут тайёрлашни 82,4 процент ва тухум тайёрлашни 110,1 процент бажарган. Байроқ Сурхондарё областининг Қумқўрғон районидан олиб берилади;

Сурхондарё область **Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхоз** (правление раиси ўртоқ Норалиев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Даутов). Бу колхоз май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишни ва давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 156,4 процент, сут сотишни 99,4, тухум сотишни 96,2 процент бажарган. Байроқ Фарғона область Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхозидан олиб берилади.

Андижон область **Бўз районидаги Энгельс номли колхоз** (правление раиси ўртоқ Мирзаев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Охунов). Бу колхоз давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 124,5 процент, сут сотиш ҳажмини 98,7 процент, тухум сотиш ярим йиллик ҳажмини 152 процент бажарган. Байроқ Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхозидан олиб берилади;

Бухоро область **Ғиждувон бўрдоқичилик колхозлараро корхонаси** (директори ўртоқ Ҳакимов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Турдиев, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Насимов). Бу корхона гўшт етиштириш ва давлатга топшириш юзасидан ярим йиллик топшириқни анча ошириб бажарган. Байроқ шу областнинг Ромитан районидаги Наримонов номли колхоздан олиб берилади;

Жиззах область **Фориш районидаги «Қизилқум» совхози** (директори ўртоқ Лаханов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Алиев, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Риспаев). Бу совхоз май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва давлатга гўшт топшириш ярим йиллик ҳажмини 164 процент, сут сотишни 120 процент, қоракўл тери топшириш ҳажмини 127 процент бажарган. Байроқ Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл районидаги М. Горький номли совхоздан олиб берилади;

[Давоми иккинчи бетда]

ОРБИТАДА КИШИ БОШҚАРАДИГАН «САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-36»—«СОЮЗ Т-2» КОМПЛЕКСИ

ТАСС АХБОРОТИ

1980 йил 6 июнь Москва вақти билан соат 18 дан 58 минут ўтганда «Союз Т-2» космик кемаси «Салют-6» — «Союз-36» орбитал комплекси билан туташтирилди.

Космик аппаратларни бир-бирига яқинлаштириш ва туташтириш жараёни икки босқичда ўтказилди. Биринчи босқичда «Союз Т-2» кемаси «Салют-6» — «Союз-36» орбитал комплексига 180 метр масофагача автомат бошқариш режимида яқинлаштирилди. Шундан кейинги яқинлашиш ва ёндашишни экипаж қўлда бажарди. «Союз Т-2» кемаси «Салют-6» станциясига агрегат бўлмаси томонидан туташтирилди. Ҳамма маневрларни бажариш вақтида иккала экипаж аниқ-пухта ва тўла ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилди.

Космонавтлар Малишев ва Аксенов туташтириш узелининг герметиклигини текшириб кўргандан кейин ички туйнукларни очиб, станция хонасига ўтдилар.

Ер атрофи орбитасидаги илмий тадқиқот комплексининг ичида тўрт совет космонавти — Попов, Рюмин, Малишев ва Аксенов ўртоқлар планлаштирилган ишларни бажаришга киришдилар. Космонавтлар такомиллаштирилган «Союз Т-2» кемаси ичидаги янги системалар ва аппаратларни орбитал комплекс составида синовдан ўтказиб пишиқтиришлари керак. Тўрт кунлик учиш ниҳоясига етгандан кейин космонавтлар Малишев билан Аксенов ерга қайтиб тушадилар. Попов, Рюмин, Малишев ва Аксенов ўртоқларнинг кайфиятлари яхши.

«Салют-6» — «Союз-36» — «Союз Т-2» илмий тадқиқот комплекси ичидаги системалар нормал ишламоқда.

КОЛХОЗЛАРНИНГ КЕНГАШЛАРИ

Ставрополь ўлкаси Благодарний районидаги «Красная звезда» колхозининг механизатори Владимир Куратов маккажўхори етиштиришнинг индустриал технологиясини жорий қилиш ташаббускорларидан бири бўлиб майдонга чиқди. У ўлка колхозлар кенгашининг аъзоси бўлиб, зарбдор меҳнат намунасини кўрсатмоқда, ўз ишига ижодий ёндашмоқда. Ставрополь колхозлар кенгашлари новаторлик методини қизғин қўллаб-қувватладилар ва 50 минг гектар майдонда шу усул билан маккажўхори етиштиришга қарор бердилар. Уларнинг қўллаб-қувватлаши туфайли прогрессив технология ўлкада тобора кенг ёйилмоқда. Колхозлар кенгашларининг иш жараёнларига шундай амалий таъсир ўтказаётганлигини кўрсатувчи мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Мамлакат районларининг кўпчилигида экиш тугалланган ҳозирги пайтда деҳқонлар олдида кечиктириб бўлмайдиган бошқа ишлар ҳам навбат кутиб турибди. Ўсимликларни озиқлантириш, чопиқ қилинадиган экинларни парвариш қилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари ўрим-йиғим олдидан техникани шай қилиб қўймоқдалар. Колхозлар кенгашлари илғор тажриба ва фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишнинг жанговар ташкилотчилари бўлишлари, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида баракали ҳосил олиш йўлидаги курашнинг олдинги сафларида боришлари керак.

Колхозлар кенгашлари вакилларининг яқинда ўтган Бутуниттифоқ йиғилиши қишлоқ ҳаётида муҳим воқеа бўлиб қолди. Бу йиғилишда қилинган ишларга якун чиқарилди, КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш соҳасида деҳқонларнинг янги вазифалари белгиланди. Шу йиғилиш олдидан колхозларнинг ҳисобот ва сайлов йиғилишлари, шунингдек республика, область ва районларда колхозлар вакилларининг йиғилишлари ўтказилди. Колхозларда, бригада ва ферма коллективларида бажарилган иш натижаларини ва келгусига мўлжалланган планларни муҳокама қилиш деҳқонлар учун хўжалик юритиш, ижтимоий ишлаб чиқаришни бошқаришда қатнашишнинг яхши мактаби бўлиб қолди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев колхозлар кенгашлари вакилларининг Бутуниттифоқ йиғилишига йўллаган табрикномасида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: «Ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстириш йўлида мустаҳкам замин яратмоқ учун беш йилликнинг якунловчи йилида план топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажарибгина қолмай, шу билан бирга ошириб ҳам бажариш керак бўлади. Бу — кадрларимиз зиммасига ижодий ишлаш, мўлжалланган мақсадларга эришишнинг энг самарали йўлларини қидириб топиш, ҳамма ишда сабот-матонат, уюшқоқлик, юксак интизом намуналарини кўрсатиш мажбуриятини юклайди».

Колхозларнинг жамоат бойлиги йил сайин кўпайиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Уларнинг асосий фондлари кейинги ўн йил ичидагина икки баравар ортди ва қарийб 110 миллиард сўмга етди. Партия қишлоқда ишлаб чиқариш ташкилотчилари бўлиб ишлаётган ажойиб кадрларни, кенг профилдаги механизаторларни, қурувчиларни ва бошқа ходимларни тарбиялаб камол топтирди.

Колхозлар кенгашлари коллектив демократик органлар бўлиб асосий диққат-эътиборни ер, техникадан, моддий, молиявий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқариш новаторлари ва илғор коллективларнинг тажрибасини умумлаштириш ҳамда ёйишга қаратмоқдалар. Масалан, Украинада колхозлар кенгашларининг иштироки билан тупроқнинг унумдорлигини ошириш тадбирлари ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. Белоруссияда қолоқ колхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш соҳасида қимматли тажриба тўпланди, Ўзбекистонда хўжаликлар экономикасининг самарадорлигини ошириш, чорвачиликни ривожлантириш учун кўп иш қилинди.

Бу тажрибанинг барча яхши жиҳатларидан фойдаланиб, куч-ғайратни ялпи дон ҳосилини кўпайтириш, далаларнинг ҳосилдорлигини янада оширишдан иборат асосий вазифани ҳал қилишга сафарбар этиш лозим. Мўл ҳосил олинишини таъминлайдиган агротехника ва ташкилий тадбирларнинг бутун комплексига қандай риоя қилинаётганлигини қаттиқ назорат қилиб туриш зарур.

Хўжаликларнинг иқтисодий иши колхозлар кенгашларининг доимий эътиборини талаб этади. Бир қанча районларда бу иш замон талабларига жавоб бермаётир. Бу районларда баъзи коллективларда ишлаб чиқариш рентабеллиги паст даражада бўлишига, хўжасизлик барҳам топмаганлигига, асосий фондларни тўлдириш учун ажратиб бериладиган маблағлар қисқариб кетганлигига тоқат қилиб келинмоқда. Колхозларнинг молиявий ва моддий ресурсларидан кўпинча ўз ўрнида фойдаланилмаётир. Капитал маблағлардан олинадиган самарани ошириш, кадрларни иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун кураш олиб бориш руҳида тарбиялаш—партия ташкилотларининг, колхозлар кенгашларининг, қишлоқ хўжалик органларининг диққат марказида туриши лозим.

Хўжаликлараро кооперациялаш ва аграр-саноат интеграцияси негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш чуқурлашиб бораётганлиги муносабати билан колхозлар кенгашларининг ишлаши учун кенг имкониятлар очилмоқда. Кейинги вақтларда бу жараён қишлоқ ҳаётининг кўп жиҳатларини қамраб олди, коллектив хўжаликларнинг ғоят кўпчилиги кооперациянинг хилма-хил турларида қатнашмоқда, уларнинг пайчилик бадаллари қарийб беш миллиард сўмга етди. Хўжаликлараро кооперацияни мустаҳкамлаш, аграр-саноат комплекси корхоналари ва ташкилотлари билан алоқаларни яхши йўлга қўйиш вазифаларини, қишлоқни социал ривожлантириш проблемаларини бундан буён ҳам изчил ва собитқадамлик билан ҳал этиш зарур.

Ишларни бошқаришнинг демократик принципларига пухта риоя қилиш — жамоат хўжалигини муваффақиятли бошқариш негизидир. Ваҳолонки, ҳамма ерда ҳам колхозларнинг умумий йиғилишлари, шунингдек колхозлар кенгашларининг йиғилишлари мунтазам суратда ўтказилмоқда, деб бўлмайди. Масалан, Тамбов область колхозлар кенгаши ўтган йили бирорта ҳам йиғилиш ўтказмаган экан, қишлоқ меҳнати ва турмушига доир масалаларни коллектив суратда ҳал этиш тўғрисида гап бўлиши мумкинми! Белгород ва Калинин областларида колхозлар кенгашлари фақат биттадан мажлис ўтказган.

Колхозлар кенгашлари вакилларининг Бутуниттифоқ йиғилиши колхознинг намунали уставига қўшимча ва ўзгартишлар киритди. Бу қўшимча ва ўзгартишлар жамоат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга ёрдам беради. Ҳамма жойда колхозларнинг янги кенгашлари сайланди. Бу кенгашларнинг фаолиятига доим етакчилик қилиш, коллективларнинг умумий йиғилишлари, правлениелар, ревизия комиссияларининг мажлислари амалий, ижодий муҳитда ўтишига, қишлоқ экономикасининг самарадорлигини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилишига эришиш — партия комитетларининг бурчидир. Колхозларда ҳисобот ва сайлов вақтида қишлоқ меҳнаткашлари киритган фойдали таклифлар ва мулоҳазаларнинг бажарилишини таъминлаш, бу таклифлардан бирортасининг ҳам эътиборсиз қолмаслиги лозим.

Колхоз демократиясини бутун чоралар билан ривожлантириш — деҳқонларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини муттасил ошириш, беш йиллик план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажариш, дала ва ферма маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш гаровидир.

[«ПРАВДА»нинг 6 июндаги бош мақоласи].

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ГДР МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ АЪЗОСИ ЎРТОҚ ЭРИХ МОККЕНБЕРГЕРНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасида қилган катта хизматларини тақдирлаб ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ўртоқ **Эрих Моккенбергер Халқлар дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль. 1980 йил 6 июнь.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Боши биринчи бетда)

Замонавий технология жараёнларини жорий этиш, металл маҳсулотининг сифатини анча яхшилаш, хилини кенгайтириш, ишлаб чиқарилаётган машиналар, асбоб-ускуналар, қурилиш конструкцияларига металл сарфини камайтириш учун бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар, илмий-тадқиқот институтларининг ва конструкторлик бюролари раҳбарларининг масъулияти оширилсин.

Машинасозлик, Қора, Рангли металлургия ва Қурилиш министрликларининг, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари планлаштирилган тадбирларнинг амалга оширилиши шу йилдаёқ ижобий натижалар беришини ва келгуси беш йилликда металл сарфини кескин пасайтириш учун замин яратишини ҳисобга олган ҳолда тармоқлараро қўшма комплекс планлар асосида металл маҳсулотдан ғоят оқилона фойдаланиш борасидаги ишларни анча кучайтиришлари шарт. Металл маҳсулоти ишлаб чиқариш вақтида яроқли маҳсулот олишни кўпайтириш программаси белгиланиб, изчиллик билан амалга оширилсин, металларни мустаҳкамлаш, пўлатни узлуксиз қуйиш, порошокли металлургия ва бошқа шу каби самарали жараёнлардан янада тўлиқроқ фойдаланилсин. Металлургия, темирчилик-пресс ва қуюв машина-ускуналарининг замонавий турларини, аниқ заготовкаларни прокатка қилиш учун махсус станларни ишлаб чиқариш кўпайтирилсин. Илғор технология жараёнлари ҳамда машина ва ускуналарнинг конструкциялари ҳар бир тури юзасидан уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш муддатлари ўз вақтида белгилансин ва контрол қилиб турилсин. Аниқ заготовкалар ва тайёр деталлар ишлаб чиқаришда чиқитсиз технологияни жорий этиш юзасидан металлни тежаш соҳасидаги ижобий тажрибани, шу жумладан Челябинск область партия ташкилотининг, И. А. Лихачев номидаги Москва автомобиль заводи («ЗИЛ» ишлаб чиқариш бирлашмаси)-нинг, саноат бошқа тармоқларидаги корхоналарнинг тажрибаси доимо ўрганилсин, умумлаштирилсин ва оммалаштирилсин, ҳар бир маҳсулот бирлигига металлнинг реал тежалишини таъминлайдиган ва ишлаб чиқаришнинг бир мақсадни кўзлаб модернизация қилиниши амалга оширилсин. Буюртмачи корхоналар билан металл етказиб берувчи корхоналар ўртасидаги — Череповецк ва Челябинск заводлари, Магнитогорск ва Қарағанда комбинатлари, Ленинграддаги «Красний Виборжец» бирлашмаси билан Кама автомобиль заводи, Волгоград трактор заводи, Ленинград «Электросила» бирлашмаси ва бошқа корхоналар ўртасидаги ишлаб чиқаришда металл ишлатишни ва меҳнат сарфини анча камайтиришни таъминлаш юзасидан бевосита узоқ муддатли алоқалар асосидаги ижодий ҳамдўстлиги тажрибаси ҳар томонлама қўллаб-қувватлансин ва кенгайтирилсин. Бутун диққат-эътибор катта капитал маблағ талаб қилмайдиган металл тежаш резервларидан фойдаланишга қаратилсин. Металлнинг пишиқлик хоссалари ошиб бораётганлигини, лойиҳалаш ва конструкциялашнинг мавжуд илғор тажрибасини ҳисобга олиб, машиналар ва металл конструкцияларининг ҳисоб-китоби соҳасида амалдаги норма ва қоидаларни, ўринсиз ортиқчаликларга йўл қўймаслик ва маҳсулотга металл ишлатишни камайтириш учун йўл қўйиладиган зўриқиш ва пухталик запаслари талабларини қайта кўриб чиқиш ва аниқлаш иши ташкил этилсин.

СССР Госплани, СССР Госстройи Давлат стандартлар комитети билан биргаликда машинасозлик ва қурилиш министрликларининг металл ва заготовка ишлатишни эришилган даражага қараб планлаштириш соҳасидаги мавжуд практикасини қайта кўриб чиқсинлар, маҳсулотга металл ишлатишни камайтириш ва кам чиқитли технологияни жорий этишни ҳисобга олиб металл ва заготовкага ҳақиқий эҳтиёжни аниқласинлар. 1981 йилдан бошлаб қора металлар прокатини ишлатишнинг ўртача нормасини пасайтириш топшириқлари билан бирга металлнинг умумий ишлатилиш улуши, маҳсулотнинг конкрет энг муҳим турларига металл ишлатишни камайтириш юзасидан натура ҳолидаги кўрсаткичлар топшириқлари, металлдан фойдаланиш коэффициентини ошириш топшириқлари белгилаб қўйиладиган бўлсин.

Марказий Комитет металл тежаш тадбирларини 1981—1985 йиллар плани лойиҳасида ҳисобга олинадиган бўлиши учун шу тадбирларни ҳеч кечиктирмай ишлаб чиқиш муҳимлигини таъкидлади. Шу билан бирга металл конструкцияларининг тежамли турлари сифатини тубдан яхшилаш ва ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан, металл чиқитларини анча қисқартириш, металлургия ва металл ишлаш учун прогрессив асбоб-ускуналар яратиш ва ишлаб чиқариш билан станадартларнинг металл маҳсулоти ва машиналардаги ролини кучайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот, машина ва механизмларни баҳолашнинг самарали мезонларини қўлланиш, шунингдек металлни бутун чоралар билан тежашга қаратилган бошқа масалаларни ҳал этиш кўзда тутилсин.

СССР Госплани, СССР Госснабига тегишли министрликлар ва идоралар билан биргаликда металлни оқилона сарфлаш устидан давлат контролини кучайтириш тўғрисидаги таклифларни уч ой муддат ичида тайёрлаб, СССР Министрлар Советига киритиш топширилди, бу таклифларда металл сарфи нормалари ошириб юборилганлиги, маҳсулотларга металл ишлатишни камайтириш топшириқларини бажармаганлиги ва металл маҳсулотидан фойдаланишга хўжасизларча муносабатда бўлганлиги учун қаттиқ моддий ва маъмурий жавобгарликка тортиш кўзда тутилсин.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область ва шаҳар партия комитетларига металл сарфи нормаларини қисқартириш ҳамда илғор технологияни жорий этиш, бу ишдаги илғор тажрибани оммалаштириш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш учун хўжалик раҳбарларига, министрликлар, бирлашмалар, корхоналар, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларининг бюроларига нисбатан талабчанликни ошириш таклиф қилинди. Металл маҳсулотидан тежаб-тергаб ва самарали фойдаланишга меҳнат коллективларини сафарбар этиш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий иш кучайтирилсин. Бу ишга олимлар, рационализаторлар, ихтирочилар ва ишлаб чиқариш новаторларининг кенг активлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари жалб этилсин. Шу билан бирга социалистик мусобақанинг ҳамма формаларидан тўлиқроқ фойдаланилсин.

СССР Халқ контроли комитети министрликлар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг металл сарфлашни уни ишлаб чиқариш ва истеъмол қилишнинг ҳамма босқичларида давлат ва план интизомига риоя этишлари устидан контролликни кучайтирсин. Металл маҳсулотини сақлаш ва ундан фойдаланишга хўжасизларча муносабати бўлиш фактлари очиб ташлансин ва уларнинг олди олинсин.

«Правда», «Известия», «Экономическая газета», «Социалистическая индустрия», «Труд», «Строительная газета» газеталарининг редакцияларига илмий, лойиҳа ташкилотларининг ҳамда қора, рангли металлургия, машинасозлик корхоналарининг ва қурилиш ташкилотларининг металл ишлаб чиқариш ва ундан фойдаланишнинг металлни анча тежашни таъминлайдиган илғор усулларини ишлаб чиқариш ва жорий этиш соҳасидаги илғор тажрибасини мунтазам равишда ёритиб бориш топширилди.

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

Ҳиндистон Республикаси ташқи ишлар министри П. В. Нарасимха Рао 7 июнда Москвадан жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан мамлакатимизга келган эди.

Меҳмонни аэродромда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ИНСОН СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ ПОСБОНЛИГИДА

САМАРҚАНД, 6 июнь. (ЎзТАГ). Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Самарқандда ўз ишини бошлаган семинари одам ва ҳайвонлар учун хатарли қораозор (лейшманиоз) касалликларини ўрганиш ва тугатиш проблемаларига бағишланди.

Ўзбекистон медиклари ва жумладан, республикадаги кекса илмий муассасалардан бири — Л. М. Исаев номли Ўзбекистон Медицина паразитологияси илмий-тадқиқот институтининг олимлари лейшманиозга қарши курашда талайгина тажриба тўплашган. Шу касалликнинг кўпгина турлари йўқотилди, касалликнинг олдини олиш тадбирлари ишлаб чиқилиб, жорий этилган.

Семинар ишида Англия, Бангладеш, Эрон, Ироқ, Покистон, Туркия, Франция ва бошқа мамлакатлардан келган медиклар иштирок этмоқдалар.

МУРАББИЙЛАР ТАЖРИБАЛАРНИ ЎРТОҚЛАШМОҚДАЛАР

Ўзбекистон медицина муассасаларида салкам 6000 мураббий бой тажрибаси, билимини ўз шогирдлари билан сахийларча баҳам кўрмоқда, уларни табобатнинг энг қадимги ва энг яхши анъаналари руҳида тарбияламоқда.

Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш муассасаларида мураббийлик ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. 6 июнда Чирчиқда ёш медиклар мураббийларининг биринчи республика слёти иштирокчилари шу ҳаракатни янада такомиллаштириш тўғрисида гапирдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Сурхондарё область халқ депутатлари Гагарин район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Чори Қувондиқовга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими** фахрий унвони берди.

БУГУН—ЕНГИЛ САНОАТ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

Республика енгил саноатчилари ўзларининг анъанавий байрамларини КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди ўртага қўйган тарихий вазифаларни амалга оширишда катта муваффақиятларга эришиш билан нишонламоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили беш ойлик топшириқлари муддатидан олдин бажарилди. Планга қўшимча 23 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7,7 процент, меҳнат унумдорлиги 3,9 процент ошди. Бу, планда кўрсатилганидан анча кўп. Шу давр ичида маҳсулотларимизнинг 179 хилига давлат Сифат белгиси берилди. Гилам тўқиш 2,3 баробар ошди, шойи газламалар 8,7, нотўқима газламалар 7,6, тикувчилик маҳсулотлари 8,6, кўн-галантерея буюмлари 17, чинни идишлар 11,1 процент кўп ишлаб чиқарилди.

Кўплаб талаб қилинаётган буюмларнинг зарур турлари, жумладан, болалар учун товарлар ишлаб чиқариш плани ортиғи билан бажарилди. Биз бунда аввало болалар ва катталарнинг оддий ички трикотаж кийимларини, ип газламадан тикилган эркаклар кўйлагини, ясли ёшидаги болаларнинг ички кийимларини, эркакларнинг оддий пайпоқларини, чақалоқлар комплектини, иссиқ, бежирим, безакли пойафзаллар тайёрлашни кўзда тутмоқдамиз.

Министрлигимиз корхоналари «Олимпиада-80» белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқариш ярим йиллик планини ортиғи билан бажарди. «Н» (Янгилик) индексли аъло сифатли, замонавий маҳсулотлар тайёрлаш вазифаси ҳам ой сайин ортиғи билан адо этилмоқда.

Эришилган ғалабаларда вақтдан ўзиб фидокорона меҳнат қилаётган машъал ишчиларимиз, янгиликни дадил излайдиган, ишда жонкуярлик қиладиган инженер-техник ходимларимизнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Корхоналаримизда меҳнат қилаётган ишчилардан 22 минг нафари ўнинчи беш йиллик шахсий планини муддатидан олдин тўлғазди. Булар сафида Наманган абрли шойи газламалар комбинати тўқувчиси Абдусаттор Иномов ҳам бор. Ленин комсомоли мукофоти лауреати унвонини олишга сазовор бўлган бу ишчи системамизда биринчи бўлиб икки беш йиллик планни бажаришга эришди. Бухоро пиллакашлик фабрикаси ишчилари: Ганна Сивак, Валентина Дурово, Марғилон шойи комбинати пиллакаши Ҳафиза Мамасолиева, Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинатининг ёрдамчи мастери Виктор Спирин, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси чевари Алла Ким каби қатор ишчилар ҳам 10 йиллик ҳажмида иш бажаришга эришдилар.

Партия ва ҳукуматимиз енгил саноатчиларининг меҳнатини доимо қадрлаб, уларга катта ғамхўрлик қилиб келмоқда. Яқинда Самарқанд шойи ишлаб чиқариш бирлашмаси пиллакаши, СССР Давлат мукофоти лауреати Саид Расуловга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги, ҳар йили неча юзлаб ишчиларимиз кўксига Ватанимизнинг орден ва медаллари тақилаётганлиги фикримизнинг далилидир.

Самарадорликни кескин ошириш, сифат кўрсаткичларини яхшилаш, илғор техникани кенг жорий қилиш, резервлардан самарали фойдаланишда хилма-хил формаларда олиб борилаётган социалистик мусобақа катта имкониятлар очиб бермоқда. Хусусан, республика енгил саноат корхоналарида кўп станокчилик ҳаракатига асосланган социалистик мусобақа қизғин тус оляпти. Шу кунларда 20 минг киши кенгайтирилган иш зонасида ишлаб, бир ярим ва икки норма бажариш ҳаракатида пешқадамлик қилмоқда. Масалан, Тошкент тўқимачилик комбинатида Нина Ершова, Вера Солдатова, Валентина Кознецова, Дилбар Қулматова каби моҳир тўқувчилар мусобақада олдинда бормоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева эса нормадаги 1160 ўрнига 2400 урчуқни бошқариб, ип йигирувчилар учун бой тажриба мактаби бўлиб қолди... газламалар фабрикаси, Тошкент тўқимачилик комбинатининг ўзидагина уларнинг издошлари 3 мингдан ортиб кетди. Натижада корхоналаримиз ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда катта муваффақиятларга эришмоқда. Наманган абрли шойи газламалар комбинати, 8 Март номидаги Самарқанд тикувчилик, Келесдаги жун ни дастлабки ишлаш фабрикалари, республика тикувчилик Моделлар уйи, Советободдаги «Трандубител», Хоразм тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари каби қатор корхоналар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўнинчи беш йиллик планида белгиланган топшириқни муддатидан олдин бажардилар. Наманган нотўқима газмалар фабрикаси, Тошкент чинни заводи, Бухоро пойафзал, Андижон трикотаж ва Фарғона пиллакашлик фабрикалари каби 33 та корхона эса меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича ўнинчи беш йиллик вазифасини тўрт йилда ўринлатишга эришди.

Ўзбекистон енгил саноати йилдан-йилга кенгайиб, катта тараққиёт сари дадил бораётган кучли саноат тармоғига айланмоқда. Буни қуйидагилардан ҳам билса бўлади. Беш йиллик бошидан бери 36 та объект фойдаланишга топширилди. Қувасой чинни заводи, Хива гилам комбинати, Шаҳрисабз пиллакашлик фабрикаси, Тошкент кўн-галантерея ва спорт товарлари комбинати шулар жумласидан. Тошкент «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси, Марғилон тажриба ремонт-механика заводи, Наманган абрли шойи газламалар комбинати ва бошқа корхоналар реконструкция қилинди. 20 мингга яқин ускуна ўрнатилди, уй-жой бинолари, болалар муассасалари, ҳунар-техника билим юртлари учун бинолар, клублар қурилди.

Лекин ишимизда ҳали камчиликлар бор. Маҳсулотларимизнинг турлари ва сифати ҳақида ҳамон эътирозлар эшитиб турамиз. Партия бизни эришилган натижаларга ўз-ўзини танқид кўзи билан қараб баҳо беришга ўргатади. Енгил саноатчилар олдида меҳнаткашларни сифатли, замонавий ва серталаб моллар билан етарли даражада таъминлашдан иборат мураккаб ва муҳим вазифа турибди. Бу иш КПСС-нинг халқ фаровонлигини ҳар томонлама юксалтиришга қаратилган йўлини амалга ошириш билан бевосита боғланган. Шунинг учун ҳам партия бизни бу муҳим ишга ўз меҳнатимиз билан астойдил ҳисса қўшишга, ленинча ишчанлик, омилкорлик ва масъулият, интизом ва уюшқоқлик кўрсатишга чақирмоқда.

Биз тармоқли ривожлантиришнинг интенсив омилларини кучайтиришга, ишлаб чиқаришни бошқаришни, ихтисослаштириш ва концентрациялашни такомиллаштиришга, уни замонавий фан-техника асосида бошқаришга алоҳида эътибор беряпмиз. Иш самарадорлиги ва сифатини оширишда барча имкониятлар ва резервлардан фойдаланиш чораларини кўряпмиз. Мисол учун Тошкент, Фарғона ва Бухоро тўқимачилик комбинатларининг ишини яхшилаш бўйича комплекс тадбирлар кўрилмоқда. Ишчилар, мастерлар, инженер-техник ходимлар, цех раҳбарларини моддий рағбатлантириш, ишчилар малакасини ошириш, малакали кадрлар билан таъминлаш, самарадорлик ва иш сифатини оширишда инженерлик кафолатини кучайтириш, моддий-маиший шароитларни яхшилаш каби тадбирлар амалга оширилмоқда.

Министрлигимиз корхоналари коллективлари бу йил биринчи бор икки миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилишни мўлжаллаб турибдилар. Шунга кўра маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 5,6, меҳнат унумдорлиги 4,4 процент ошиши, Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларимизнинг салмоғи 20 процентни ташкил қилиши керак.

Капитал қурилиш учун 156 миллион сўм, 1979 йилдагига қараганда икки баробар кўп маблағ ўзлаштирилади. Бу, бизга 16 та ишлаб чиқариш объектини, чунончи Андижон тўқимачилик комбинатининг биринчи навбатини, Бухоро тўқимачилик комбинати, Марғилон «Атлас» бирлашмаси, Наманган абрли шойи газламалар комбинатининг иккинчи навбатини, Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасида яна бир ишлаб чиқариш корпусини қуришга, Тошкент бош кийимлар фабрикасини, Попда нотўқима газламалар фабрикасининг иккинчи навбатини қуришга, Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинатида қўшимча қувватларни ишга туширишга имкон беради.

Шубҳа йўқки, Ўзбекистон енгил саноатчилари 1980 йилни муваффақиятли якунлайдилар ва КПСС XXVI съездини ёрут юз билан кутиб оладилар.

М. ҚУРБОНОВ,
Ўзбекистон ССР енгил саноат министри.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

(Боши биринчи бетда)

Хоразм область **Хазорасп районидаги Ленин номли совхоз** (директори ўртоқ Оллаёров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Давлетов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Қурбонов). Бу совхоз май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва давлатга гўшт топшириш ярим йиллик ҳажмини 100 процент, сут сотиш ярим йиллик ҳажмини 95,7 процент бажарган. Байроқ Тошкент область Ўрта Чирчиқ бўрдоқичилик пунктидан олиб берилади;

Фарғона областидаги СССР 50 йиллиги номли паррандачилик фабрикаси (директори ўртоқ Ли, партия ташакилотининг секретари ўртоқ Камолов, фабрика комитетининг раиси ўртоқ Кузьмин). Бу фабрика май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайаёрлашда яхши ўсишга эришишни таъминлаган ва давлатга тухум топшириш ярим йиллик планини 92,6 процент, парранда гўшти топшириш планини 83 процент бажарган. Байроқ Самарқанд областидан олиб берилади.

Қашқадарё область Қарши районидаги **«Қарши» совхози («Узплодоовошчвинпром» бирлашмаси)** (директори ўртоқ Сафаров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Юсупов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Эшмуродов). Бу совхоз май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва давлатга гўшт, сут ва тухум топшириш ярим йиллик ҳажмини анча ошириб бажарган. Байроқ Наманган область Янгиқўрғон районидаги «Победа» совхозидан олиб берилади;

Қашқадарё область, Қарши районидаги **С. Раҳимов номли совхоз (Главсредазирсовхозстрой)** (директори ўртоқ Искандеров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Аҳмедов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Искандеров). Бу совхоз май ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришишни таъминлаган ва гўшт топшириш ярим йиллик ҳажмини 97,7 процент, сут топшириш ярим йиллик ҳажмини 110,9 процент, тухум топшириш ярим йиллик ҳажмини 160 процент бажарган. Байроқ Жиззах область Мирзачўл районидаги «Советская Россия» совхозидан олиб берилади;

Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети **Балиқ саноатининг Мўйноқ ишлаб чиқариш бирлашмаси** (директори ўртоқ Бекбергенов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Утегенов, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Нурхўжаева). Бу бирлашма балиқ овлаш планини 133,2 процент, балиқ маҳсулотлари етказиб бериш планини 179,6 процент, фойда олиш планини 100 процент бажарган Байроқ Сирдарё балиқчилик хўжалигидан олиб берилади.

ТОШКЕНТ. «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўнинчи беш йиллик марраларини барвақт эгаллаш учун курашмоқда. Кейинги йилларда янги турда кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Суратда: смена топшириқларини ортиғи билан бажараётган калава ўровчи М. Акромова.

И. Глауберзон фотоси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Балиқчи райони (район партия комитетининг секретари Д. Маликов, район ижроия комитетининг раиси С. Кодиров, район комсомол комитетининг секретари О. Ҳожиев, бош пиллахона директори Р. Раҳматуллаев).

Элликқалъа райони (район партия комитетининг секретари А. Примов, район ижроия комитетининг раиси З. Хўжаниёзов, район комсомол комитетининг секретари К. Собиров, бош пиллахона директори А. Жуманазаров).

Нарпай райони (район партия комитетининг секретари А. Тиллаев, район ижроия комитетининг раиси У. Примов, район комсомол комитетининг секретари Э. Омонов, бош пиллахона директори Ж. Остонов).

Большевистик райони (район партия комитетининг секретари Т. Насриддинов, район ижроия комитетининг раиси Б. Шукуров, район комсомол комитетининг секретари У. Маманов, бош пиллахона директори Н. Ҳасанов).

Жомбой райони (район партия комитетининг секретари И. Умрзоқов, район ижроия комитетининг раиси А. Жалилов, район комсомол комитетининг секретари А. Темиров, бош пиллахона директори М. Бозоров).

Пастдарғом райони (район партия комитетининг секретари Т. Насриддинов, район ижроия комитетининг раиси Н. Нортоев, район комсомол комитетининг секретари У. Маманов, бош пиллахона директори П. Ҳасанов).

Самарқанд райони (район партия комитетининг секретари Р. Абдуллаев, район ижроия комитетининг раиси С. Сотиболдиев, район комсомол комитетининг секретари Р. Ҳамроқулов, бош пиллахона директори Ш. Нарзуллаев).

Советобод райони (район партия комитетининг секретари Н. Элбоев, район ижроия комитетининг раиси У. Ҳайдаров, район комсомол комитетининг секретари С. Холбозоров, бош пиллахона директори Т. Жўраев).

Беруний райони (район партия комитетининг секретари А. Ражабов, район ижроия комитетининг раиси С. Алимов, район комсомол комитетининг секретари М. Хожиев, бош пиллахона директори А. Узоқбоева).

УЛУҒ ДЎСТЛИКНИ ШАРАФЛОВЧИ ҚЎШИҚЛАР

Ўзбекистон меҳнаткашларининг Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчилари билан учрашувлари совет халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошлигининг ёрқин намойишига айланиб кетмоқда. Театрлар ва маданият саройларининг залларида, саноат корхоналарининг цехлерида ва дала шийпонларида шу кунларда совет республикаларининг бирлигини шарафловчи, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнатини, жонажон диёр тароватини ва саховатини мадҳ этувчи шеър ва қўшиқлар янграмоқда.

▲ К. С. СТАНИСЛАВСКИЙ номидаги Қорақалпоғистон давлат музикали драма ва комедия театрида икки қардош республиканинг дўстлик байрамига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов кечани кириш нутқи сўзлаб очди.

Озарбайжон ва Қорақалпоғистон АССР, бутун Ўзбекистон меҳнаткашларини анъанавий, мустаҳкам дўстлик риштaлари бирлаштириб турибди. Бу дўстлик КПСС XXV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли амалга оширишдаги ялпи курашда йил сайин мустаҳкамланмоқда. Қардош республика адабиёти ва санъатининг мана шу кунлари бунинг яна бир яққол далилидир. Нукусдаги «СССР 50 йиллиги» ремонт заводининг слесари В. П. Картавцев, «Майёб» шоликорлик совхозининг бригадири Р. Жумамуротова, автоном республика Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, Қорақалпоғистон халқ шоири И. Юсупов, бошқа нотиқлар кечада шу ҳақда гапирдилар.

Озарбайжон ССР Насимий район партия комитетининг биринчи секретари Л. Х. Расулова, ёзувчи Байрам Байрамов, шоир Наримон Ҳасанзода Ўзбекистон меҳнаткашлари билан учрашиш қувончи ҳақида, ўзбек ва қорақалпоқ халқларининг меҳмоннавозлиги тўғрисида гапирдилар. Театрдаги кеча охирида Озарбайжон санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар.

Озарбайжон вакиллари автоном республика ишчилари, олимлари, пахтакорлари ҳузурида бўлдилар. Муаллифларнинг дасхатлари ёзилган китоблар ҳам, Озарбайжон артистлари ижро этган қўшиқ ва рақслар ҳам шу учрашувлардан хотира бўлиб қолади.

▲ САМАРҚАНДнинг Регистон майдонидаги театрда бўлиб ўтган дўстлик кечасига мингдан ортиқ киши келди. Қардош республика адабиёт ва санъат кунларининг қатнашчиларини Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов самимий табриклади.

Филология фанлари доктори, Самарқанд университетининг профессори Н. Ш. Шукуров, КПСС XXV съезди номидаги химия заводининг аппаратчиси И. П. Крикунова, архитектура-қурилиш институтининг ректори Т. Ш. Ширинқуловлар меҳмонларни табриклаб гапирдилар. Шоира Х. Бобомуродова совет халқларининг дўстлиги тўғрисида озарбайжонлик қардошларга бағишлаб ёзган шеърини ўқиб берди.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг секретари К. М. Багиров иззат-икром ва меҳмондўстлик учун самарқандликларга миннатдорчилик билдирди, Самарқанддан, КПСС XXV съезди топшириқларини амалга ошираётган шаҳарликларнинг меҳнатдаги муваффақиятларидан завқланиб гапирди. Ўзбек ва озарбайжон халқларининг қадим асрларга бориб тақаладиган дўстлиги ҳозир ранг баранг бўёқлар билан яшнаб кетди, янги мазмун касб этди, деди у. Бу дўстлик — совет халқи маънавий бойлигининг, унинг куч-қудратининг манбаидир.

Кечада Озарбайжон халқ шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сулаймон Рустам, Озарбайжон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Жобир Наврўз совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги тўғрисидаги сўзларни айтдилар.

Кечада Озарбайжон халқ ёзувчиси Мирзо Иброҳимовга Самарқанднинг фахрий гражданни гувоҳномаси топширилди.

▲ Озарбайжон пахтакорлари пахта етиштириш тажрибасини мусобақадош дўстлари билан ўртоқлашиш учун Тошкент области хўжаликларининг далаларига неча марталаб келганлар. Улар Коммунистик районидаги юксак меҳнат кўрсаткичлари билан ҳам, намунали турмуш маданияти билан ҳам шуҳрат қозонган «Политотдел» колхозида ҳам бўлганлар. Бу гал хўжалик меҳнатчилари қардош республика вакилларини — Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларининг Озарбайжон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ф. Г. Аҳмедов бошчилигидаги бир группасини самимият билан кутиб олдилар.

Озарбайжонлик дўстлар ҳар гектар ердан юксак самара олишга эришаётган колхозчиларнинг муваффақиятлари билан қизиқиб танишдилар. Озарбайжонлик маданият арбобларининг хўжалик меҳнатчилари билан учрашуви колхознинг маданият саройида тугалланди.

▲ Бухоро меҳнатчилари озарбайжонлик қардошларини бухороча нонлар ва инсон қўли билан обод қилинган диёрнинг эртанги мевалари қўйилган дастурхон билан кутиб олдилар.

Газчилар маданият саройида дўстлик кечаси бўлди.

Кечада Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов нутқ сўзлади.

Филология фанлари доктори, Бухоро педагогика институтининг профессори Х. М. Неъматов, зардўзлик фабрикасининг ишчиси Г. Шахобовалар меҳмонларни табриклаб нутқ сўзладилар. Бухоро билан Озарбайжонни қадимий ва мустаҳкам дўстлик алоқалари бирлаштириб келмоқда, деб таъкидлашди улар. Газли ва Қоровулбозор газ ҳамда нефть конларини ўзлаштиришда, Навоий ГРЭСи учун ва шаҳарнинг бошқа корхоналари учун асбоб-ускуналар тайёрлашда Озарбайжон нефтчилари ва машинасозлари бебаҳо ёрдам бердилар.

Озарбайжон шоираси Камола Оғаевани кеча қатнашчилари самимий кутиб олдилар. Шоира ўз асарларидан ўқиб берди. Кечада Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг маданият бўлими мудири В. М. Гулизода нутқ сўзлади.

Озарбайжон вакиллари В. И. Ленин сиймоси тасвирланган гиламни шаҳарга тортиқ қилдилар.

Бухоро педагогика институтида, зардўзлик фабрикасида, қоракўл заводида, Озарбайжон революционери Наримон Наримонов номига қўйилган Ромитан районидаги колхозда самимий учрашувлар бўлиб ўтди.

▲ Андижонда дўстлик кечаси бўлиб ўтди. Унда Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов нутқ сўзлади.

Андижон машинасозлик заводининг цех бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Мўминов, андижонлик шоир Восит Саъдулла, Озарбайжон ССР маданият министри З. Н. Багиров ҳозирги адабиёт ва санъат кунлари совет маданиятини янада ривожлантириш ишига, миллий маданиятларни ўзаро бойитишга хизмат қилиши тўғрисида ишонч билан гапирдилар.

Озарбайжон санъаткорлари Андижон область Москва районидаги «Қизил юлдуз» пахтачилик колхозининг меҳнатчиларига ҳам ўз ўлкаси қўшиқларини ҳадя этдилар. Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист Элмира Раҳимова деҳқонларга ижодий совға билан келган эди — у ўзбеклар диёридаги дўстлик байрамига атаб ёзилган «Яшна Ўзбекистон» деган янги қўшиқни ижро этди. Шоир, Озарбайжон ССР Давлат мукофотининг лауреати Ҳусайн Ориф, республика халқ артисти Лайло Бадирбейли ҳам пахтакорлар ҳузурида ўз санъатларини намойиш қилдилар. (ЎзТАГ).

ТУТАШ ҚАЛБЛАР САДОСИ

Дўст келиши — байрам бўлур, дейди озарбайжонликлар. Ўзбекларда эса меҳмон падари бузруквoрингдан ҳам улуғ деган нақл бор. Юртимизда байрам давом этиб турган тароватли оқшомларнинг бирида файзли бир давра қурилди. Бу даврада шеърият билан қўшиқ, рақс билан мусиқий оҳанглар, энг муҳими, бир-бирларига ташна юраклар учрашдилар, бир-бирларидан баҳра олдилар. Бу ўтли, серқўшиқ давра иштирокчиси эканимдан беҳад бахтиёр эдим. Қўш кабутарлар қанот қоқдилар. Даврага Озарбайжоннинг Мукаррамахоними — Амина Дилбозий тушди. Сўз ва рақс санъати усталари жам бўлган бу нафосат давраси тобора кенгайиб борарди. Амина Дилбозий рақсида биз Озарбайжоннинг янги бир қўшиғини тинглагандек бўлдик. Озарбайжоннинг гўзал табиати, меҳнаткаш одамлари, Каспий денгизининг мавжлари, озар қизининг нозик адолари, шўх табассуми, фараҳли қуёши акс этгандек бўлди унинг рақсларида. Қўлларига тутқазилган гулдастани бағрига босди, даврага Тамарахонимни чорлади. Қўш кабутарларнинг қанотидан нур, гуллар ёғилгандай туюлди. Улар бирга рақс тушардилар.

— Мен Ўзбекистонни иккинчи она юртим, деб биламан, — дейди Амина Дилбозий.— Ҳар сафар мен бу диёрга янги рақс, янги шодлик, янги илҳом излаб келаман. Мен Тамарахонимдек ўзбек рақс санъатининг маликаси билан фахрланаман, у туфайли мен ўзбек ўйинларини севиб қолганимни яширолмайман. Менинг назаримда Озарбайжон рақсларидай жозибали, гўзал нарса йўқ. Лекин дунёда ўзбек рақсларидай серкарашма ўйинни кўрмаганман ҳали. Ҳар гал мен ўзбек рақсларини ижро этганимда бир нарсани хотирлайман. Машҳур балет устаси, классик рақслар соҳибаси, жаҳонгашта санъаткор Галина Уланова ўзбекча рақсларни севиб қолганини биламан. У балетмейстер Исоҳор Оқиловга мурожаат қилиб, энг карашмали, сермуқом ўйинлардан бирини ўргатиб қўйишини сўради. Галина Уланова роса 3 ой деганда ўзбек ўйинларидан бирини ўрганиб олди. Мен ҳам ўзбек ўйинларига шайдоларнинг бириман. Рақсларингиз Озарбайжон саҳнасидагина эмас, Иттифоқ, ҳатто дунё саҳналаридан муносиб ўрин олганини фахрланиб айтаман. Ўзбекистонингизни, унинг Ҳалимахонимдек булбулларини севиб қолганимни эътироф этгим келади. Бу ерда менинг устозларим, дўстларим яшайдилар. Мен меҳмон эмас, қадрдонингизман.

— Бир-биримизга устозмиз, шогирдмиз асли, — дейди Ҳалима Носирова лутфга лутф билан жавоб қилиб.—Шахсан менинг ўзим озарбайжонлик санъат усталаридан кўп нарса ўрганганман. Йигирманчи йилларда Бокудаги театр техникумида ўқиган чоғларимни, менга сабоқ берган устозларимни бир умр эъзоз билан эслайман.

— Сиздаги талант эгалари, санъат усталарининг истеъдоди олдида таъзим қиламиз ҳамиша. Куйчи, қўшиқчи халқингизни севамиз, — дейди Амина Дилбозий. Мен 1966 йил зилзиласини кўрганман. Ўшанда ҳам Тошкентда эдим. Тошкентингизнинг бугунги қиёфасини кўрдим-у ақлим адашди. Бу ўзгаришларга дафъатан ишониш қийин. Лекин кўз ўнгингда шундай соҳибжамол шаҳар турса, ишонмай бўладими. Жаҳон шаҳарсозлиги ҳали бундай суръатни кўрмаган. Бокуликлар қуриб берган ўйларда менинг дўстларим, санъат аҳли яшаётганини кўриб ўн бор қувнадим. Бокуликлар қолдириб кетган меҳр дастурхонида дўстлигимизнинг неъматларини кўриб севинмоқдаман...

Ҳа, Амина Дилбозий озар қизи, Тамарахоним арман фарзанди. Ҳалимахоним ўзбекнинг ардоқлиси. Лекин уларни шу тобда бирдай энтиктирган нарса бу — санъатга фидойилик. Уларни бирдек хумор этган нарса дўстлик, меҳри, соғинчи. Уларни бирдек ташна этган нарса ўзбекнинг аччиқ кўк чойи, буғдой нонидир. Нега шундай? — деймап ўзимга-ўзим. Она ер, қардошликдан ўктам она-Ватан ҳаммасининг онаси-ку! Ана шу она бағрида орзулар ҳам мўл, ширин хотиралар ҳам.

Вақт тин олишни билмайди, дейдилар. Инсоннинг юраги, хаёли ҳам вақтдек тин олмайди. Амина Дилбозий 1939 йилларни, Ўзбекистонда кечган дамларини ёниб хотирлади. Бу хотиралар қатида унинг энг ширин ҳаёллари, азиз ва муҳтарам бўлиб қолган кечмишлари табассум қилиб тургандек яшнади. Тошкентда ўтказган, ўзбеклар хонадонида истиқомат қилиб таҳсил олган йилларини то ҳануз ардоқлаб яшаётганини сўзлади. у.

1939—1969 йиллар ҳаётимнинг энг гўзал дамлари бўлиб қолади, — деди раққоса.—Чунки, бу йилларда мен Ўзбекистонда яшадим, унинг неъматларидан, санъатидан баҳра олдим.

Озарбайжон раққосасининг юрак сўзлари энтиктирди бизни. Пинҳона бўлса ҳамки фахрланиб қўйгимиз келди. Ҳа, доно табиат мусаффо табассумни, қардошликни, самимий меҳмондўстликни, аччиқ кўк чойни ва ҳатто январь кунларида ҳам анвойи ҳидини таратиб турган қовунни бир ерга жамлади. Одамлар бу жойни — Тошкент номи билан атадилар.

Ғалланг бўлса, қўшиқ ҳам оғиздан тушмайди, деган эди Л. И. Брежнев ўзининг «Қўриқ» эпопеясида. Дўстлик бўлса, меҳрнинг олтин кўприги бўлса байрамлар-байрамларга, тўйлар тўйлар-

КАБУТАРЛАР

га уланаверар экан. Байрамга, тўйга ҳар ким совға-салом олиб келади одатда. Бу байрамга рақс оламининг ёнида шеърият ҳам келди. Бу Озарбайжон шеърияти, Низомий, Насимий шеърияти эди. Қўш кабутарларнинг бири — шу кўҳна шеърият вакили — Марварид Дилбозий эди. Биз уни бир даста гул қучоғида шеър ўқиётган чоғида учратдик.

Асли тоғ лоласиман,
баланд тоғ
истар кўнгил,
Томчилари марварид
ойбулоқ истар кўнгил.
Куйлар қанот қоқади,
еллар елпиб ёқади,
Эй тоғлар тилга киринг!
Бир сўроқ
истар кўнгил.

Содда, очиқ кўнгил бу аёлнинг ўзи ҳам шеъриятидай мунис, камтарин эди. У Бобирни, Навоийни, Фурқатни севиб ўқийди. У мардликни алқайди. Инсонийликни куйлайди ҳамиша. У олчалар гулини, шуълалар ўйинини қаламга олишни севади. Унинг оппоқ қиров қўнган сочларида теранлик, закийлик кўрдим. Мумтоз шоиранинг бир даста шеърларини ёниб ўқиб чиқдим ва таржима қилмоқни кўнглимга тугдим.

Кўнглимда уйғонди яна
туйғулар,
Юртимнинг бу янги
баҳори каби.

Яна ҳисларимда бир
жўшқинлик бор,
Курранинг тошқинли
сувлари каби.
Аёлман, жалб этмас
мени сийму зар,
Нигоҳимни тортмас,
на дур, на гавҳар,
Менинг қимматлигим,
зийнатим шулки,
У — Совет шоирни
бебаҳо юрти.

Марварид Дилбозий ўз шеърлари билан диёримга эмас, менинг шеърсевар хонадонимга, юрагимга кириб келди. Биз бу шоира шеъриятини севиб қолдик.

Сувлар тошар қирғоқдан
Тўлқинлар бир тоғ каби.
Қалбим ишқ-ла безанмиш,
Чечакланган боғ каби.

— Фузулий девонларини варақлаган чоғларимда Навоий ғазаллари ҳузуримда навбат кутиб туради, — дейди шоира. — Икки буюк устоз шеъриятидан баҳра олиб, қўлимга қалам тутган бўлсам, юртимнинг бахтиёр куйчисига айланган бўлсам ажаб эмас. Юртингизда шеър ардоқда, шоир ардоқда. Биз буни ҳар қадамда, ҳар сонияда ҳис этиб турибмиз. Бизга ҳадя этилаётган гулдасталар, бизга билдирилаётган меҳр изҳорлари учун ташаккур.

Давра суҳбатида таниқли рус ёзувчиси, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Н. М. Грибачеевнинг ҳаяжонли гаплари ёдга олинди.

Ўзбекистонда одам чўлга ҳужум қилмоқда, чўлга ҳужум қилмоқда эмас, чўлни чекинишга мажбур этиб, унинг бағрига дадил кириб келмоқда. Бу шунчаки гапми? Бу поэзия асли. Қишда, қировли кунларда ҳам чўлга ором бермаяпти одамлар. Наманган, Бухоро чўлларида олам-олам гап. Ўзбекистонда энг катта балиқчилик иншооти қурилди. Бунинг шеъриятга, декада байрамига нима даҳли бор, дерсиз. Совет Иттифоқида биринчи бўлган бу энг катта иншоотни Сирдарё ёнидаги чўлнинг қоқ ўртасида кўриб ишонгинг келмайди. Бу — шеърият эмасми?! Бу — қардошликнинг қудрати эмасми?! Шунинг ўзи бир қўшиқ, ахир. Қандай ақлли одамлар ёзган бу қўшиқни... Давра иштирокчилари ана шу чўл ўртасидаги иншоотни кўрмоқни, бу шеъриятдан баҳра олмоқ орзусини билдирдилар. Низомий Ганжавий диёридан келган меҳмонлар Алишер Навоий юртдошларига меҳрини, дил изҳорини қўшиқлар, ғазаллар, рақслар тили билан тақдим айладилар. Муҳаббатли сўзлар, дил изҳорлари даврада оқшомдан ярим кечагача гоҳ қўшиқ, гоҳ наво бўлиб янграб турди.

Эътибор ОХУНОВА.

● БИЗНИНГ СУҲБАТ

СЕВИНЧ

Оқтой БАГИРОВ,
Кишли машинасозлик заводи фрезерчилар бригадасининг бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати.

— Бултур қуёшли диёримизда ўтган Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунлари на фақат икки қардош халқ маданиятининг, балки бутун Озарбайжон халқининг, ишчиларнинг, колхозчиларнинг, чорвадорларнинг байрамига айланиб кетган эди. Бугун биз Ўзбекистон водийлари бўйлаб кезар эканмиз, худди ана шундай шодиёнанинг гувоҳи бўлдик.

Биз, айниқса, Тошкент корхоналарида бўлганимизда жуда кўп нарсаларни ўргандик. Республика ишчилари байрам руҳида қизғин меҳнат қилаётганлиги бизни севинтирди. Республикамиз адиблари, шоирлари, санъаткорлари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳаёти билан яқиндан танишишмоқда. Пахтакорларнинг ғўза парвариши борасида қилаётган ишлари ҳаммамизни тўлқинлантирди. Ҳатто шоирларимиз ўзбек пахтакорларининг меҳнатини улуғлаб, янги шеърлар ҳам ёзишди. Менимча, бу шеърлар катта ижодий ишларнинг дебочасидир. Ижодкорларимиз ҳали Ўзбекистон ҳақида жуда кўплаб асарлар яратишига шубҳа қилмайман.

МАФТУНКОР ДИЁР

Нариман ҲАСАНЗОДА,
«Адабиёт ва инжасанат» газетасининг бош редактори, филология фанлари кандидати

— Ўзбекистон ишчилари, хизматчилари, пахтакорлари ҳаёти билан яқиндан танишар эканман, бир нарсага амин бўлдим. Ўзбек ва озарбайжон халқлари қанчалар бир-бирига яқин, дўст, қардош бўлишмасин, биз — адиблар, бугунги Совет Ўзбекистони ҳаётини ўзимиз истаган даражада чуқур ва теран билмас эканмиз. Мен ҳозир тўкин ва фаровон ўзбек пахтакорлари ҳаёти ҳақида асарлар ёзиш ниятидаман.

Мени, айниқса, қадимги архитектура ёдгорликлари, улардаги миллий безаклар мафтун этди. Ўзбекистон шундай бир ўлка-ки, унинг шаҳарларида энг қадимий обидаларни ҳам ва энг замонавий иморатларни ҳам кўриш мумкин. Тошкентнинг обод ва кўркам кўчалари, улкан маданият саройлари кишини ўзига мафтун этади. Кейинги пайтларда озарбайжон адабиётида Ўзбекистон мавзусида бир қатор асарлар яратилди. Мирза Иброҳимовнинг «Ўзбек гўзалига» номли машҳур шеъри, Ҳалил Ризо, Бахтиёр Ваҳобзода, Вилоят Рустамзода сингари адиб ва шоирларимизнинг асарлари ана шулар жумласидандир. Мен ҳам шу мавзуга муносиб асар билан ўз ҳиссамни қўша олсам, ўзимни бахтиёр ҳисоблардим.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ХАЛҚАРО ОБЗОР

АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИЗМИНИНГ ШАРМАНДАСИ ЧИҚАРИЛДИ

АҚШнинг Эрондаги агрессив ҳаракатларини текширишга бағишланиб шу ҳафта ичи Теҳронда ўтказилган халқаро конференция дунёда катта шов-шувга сабаб бўлди. Эрон раҳбарларининг ташаббуси билан ўтказилган бу анжуманда 50 мамлакатдан келган 100 дан ортиқ делегат, миллий озодлик ҳаракатларининг, регионал ва халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашдилар. Неча ўн йиллардан бери Эрон ишларига андишасизларча, қўпол аралашиб келган ва шоҳ режимининг Эрон халқига қарши қонли жиноятларида қатнашган Америка империализмининг шармандаси чиқарилди.

АҚШнинг жиноятлари тўғрисидаги ҳужжатларнинг Марказий разведка бошқармаси агентлари йўқ қилиб ташлашга улгурмаган озгина қисмигина делегатлар эътиборига ҳавола қилинди. Аммо мана шу ҳужжатларнинг ўзи ҳам АҚШнинг Эрон ишларига аралашуви миқёси тўғрисида ва Америка махсус маҳкамалари бу мамлакатда ишга солган усуллар ҳақида етарли тасаввур бера олади. Жумладан, 1979 йил январида Америка генерали Р. Хайзернинг Теҳрондан Европадаги НАТО бирлашган қуролли кучларининг ўша вақтдаги олий бош қўмондони А. Хейгга юборган махфий мактуби делегатларнинг эътиборини ўзига тортди. Эрон революциясини бўғиб ташлаш мақсадида душманлик ҳаракатларини ташкил этиш вазифасини олган Хайзернинг хабар қилишича, у шоҳ гумаштаси Бахтиёрнинг ҳукуматига оммавий халқ ғалаёнлари ва иш ташлашларни бостириш учун қуролли кучлардан кенг фойдаланишни таклиф қилган. «Башарти бу иш наф бермаса, — дейилади Америка генералининг мактубида, — мен бевосита ҳарбий тўнтаришга киришишни тавсия қиламан. Биз планлар устида жуда зудлик билан кеча-ю кундуз ишлаяпмиз». Мактубда Эрондаги воқеалар ривожининг турли вариантлари, шу жумладан, мамлакатда гражданлар уруши чиқариш мақсадида Ҳумайнини ўлдириш режалари сурбетларча анализ қилинган.

1953 йилда Мосаддиқнинг қонуний ҳукумати МРБ агентлари раҳбарлигида ағдариб ташланиб, шоҳ режимини қайта тиклашда ва шоҳнинг махфий полицияси — САВАКни ташкил этишда АҚШнинг ролини фош қилувчи ҳужжатлар конференцияда, айниқса, кучли янгради. Америка монополиялари Эроннинг табиий бойликларини уялмай-нетмай талон-торож қилганлиги ва бошқа фактлар, жумладан, Теҳрондаги АҚШ элчихонасининг жосуслик фаолияти ва бу фаолият ҳатто шоҳ режими ағдариб ташлангандан кейин ҳам тўхтатилмаганлиги ҳужжатлар билан тасдиқлаб берилди.

Халқаро жамоатчилик конференцияси давомида АҚШ Эрон билан муносабатларида халқаро ҳуқуқнинг ҳамма нормаларини, БМТ Уставини, инсон ҳуқуқлари декларациясини ва ҳатто АҚШнинг ўз конституциясини ҳам қўпол равишда поймол этганлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилиш имконини олди.

Совет делегациясининг бошлиғи, Эрон билан маданий алоқа совет жамияти правлениесининг раиси академик Е. М. Сергеев конференцияда сўзга чиқиб, Америка империализмининг Эрон ишларига аралашувини кескин қоралади. Биз, деб таъкидлади у, Эрон халқининг ўз тақдирини четдан ҳеч қандай аралашувсиз мустақил ҳал этишдан иборат дахлсиз ҳуқуқини қўллаб-қувватлашимизни билдирамиз ва империалистларнинг Эронга қарши фитналари барбод бўлишига аминмиз.

ТАНЛАШГА АРЗИГУЛИК НОМЗОД ЙЎҚ

Қўшма Штатлардаги бирламчи сайловлар шу ҳафтада тамомланди. Бу сайловлар давомида мамлакатда сайлаб қўйиладиган олий лавозим даъвогарларининг халққа нақадар манзурлиги текшириб кўрилади ва энг катта буржуа партиялари — демократлар ва республикачиларнинг бўлажак съездларига делегатлар танлаб олинади.

АҚШда «праймериз» деб аталадиган шу сайловнинг сўнгги даврасн кутилмаган ҳеч қандай янгилик келтирмади. Иккинчи навбатга президент бўлиб сайланиш иштиёқидаги ҳозирги Оқ уй хўжайинини қўллаб-қувватлашга 1.959 делегат ваъда берди, ҳолбуки демократларнинг съездида номзод қилиб кўрсатилиши учун 1.666 делегатнинг овози кифоя. Ж. Картернинг рақиби — сенатор Э. Кеннеди гарчи бирламчи сайлов натижасида атиги 1175 делегатнинг мададини олган бўлса ҳам, курашдан воз кечмоқчи эмас. Картер маъмуриятининг иқтисодий ва социал соҳалардаги мағлубиятларидан, ташқи сиёсатдаги бетайин қингирликлардан кенг миқёсдаги норозиликни ҳисобга олаётган сенатор август ойида бўладиган съезднинг ўзида кучларнинг нисбатини ўз фойдасига ўзгартириб олишни умид қилмоқда.

Республикачилар ишининг аҳволи анча жўн. Собиқ Голливуд актери, сўнгра эса Калифорния штатининг губернатори бўлган, партия ўнг қанотининг намояндаси Р. Рейганнинг рақиби бўлмаганлиги учун у республикачиларнинг июль ойида бўладиган съездида ўз номзоди кўрсатилишини амалда таъминлаб қўйди. Францияда чиқадиган «Фигаро» газетаси бу номзод ҳақида: унинг сиёсий билим доираси «ковбой шляпасининг айвонидан кенг эмас», деб ёзди.

Аввалги ҳамма сайловларда бўлгани каби АҚШдаги бу галги сайлов кампаниясида ҳам Америка «демократик жараёни»нинг ҳамма белгилари: оғиз кўпиртириб ваъда беришлар (бу ваъдалар кўпинча бажарилмаслигини тажриба кўрсатиб келаяпти), афкор оммани чалғитиш, сайлов олди найранглари ва шу кабилар яққол кўриниб турибди. Партия машиналарига сиёсий тазйиқ ўтказиш ҳамда маҳаллий ҳокимият органларининг раҳбарларини бевосита молиявий йўл билан қисувга олиш учун ўзининг президентлик лавозимидан фойдаланаётган Картер ҳам найрангбозлик қилишдан асло тап тортмаслигини матбуот таъкидлаб ўтмоқда. Азалдан таркиб топган анъанага кўра, сайловда у ёки бу даъвогар муваффақиятининг оз бўлмаса, энг муҳим шарти ҳисобланувчи пулнинг роли ҳам эътиборга олинса, Америка сайловчиларининг умидсизлик ва лоқайдлик кайфиятига берилганликлари ойдинлашади. Улар «катта бизнес» гумашталарининг сиёсий ўйинида пиёдаларгина эканликларини тобора кўпроқ тушуниб олмоқдалар.

«Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳақиқатда Картер ва Рейганни номзодлар қилиб белгилаб қўйган бирламчи сайловлардан ҳеч ким унчалик мамнун бўлгани йўқ», — деб ёзади Американинг таниқли обзорчиси Ж. Рестон. «Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси «узоқ давом этган ва толиқтирувчи бирламчи сайловлар мавсуми» тамом бўлганини хабар қилиб: «бу сайловларнинг натижаларидан шу қадар кўп американликлар ҳафсаласи пир бўлиб қаноат ҳосил қилмаганлигининг сабаби нима? — деб савол беради. «Праймериз» ўтказилган кўпгина штатларда сайлов участкаларига қадам ранжида қилган демократларнинг 35 проценти ва ундан ҳам кўпроғи Картерни ўз партиясининг «номақбул» номзоди деб ҳисоблашини айтди. Ўша штатларнинг ўзида республикачилар ўртасида ўтказилган савол-жавоблар улардан 25—30 проценти Рейганни «номақбул» номзод деб ҳисоблаётганликларини доимо кўрсатиб турди.

Американликлар «сиёсий найрангбозлик»ка ўз муносабатларини билдириб, танлаб олишга арзигулик бирон номзод йўқлигини айтмоқдалар. Бу найрангнинг сўнгги пардаси 4 ноябрь куни ўйналади.

Г. КУВАЛДИН,
Н. ПАХОМОВ.
(ТАСС).

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ФАРЗАНДЛАРИГА

Адабиёт ва санъат кунлари қардош республикалар халқлари ўртасидаги азалий улуғвор дўстликка, маданий алоқаларини янада ривожлантиришга хизмат қилади. Ана шу олижаноб маданий тадбир туфайли театрларда янги-янги спектакллар, бадиий коллективлар, санъаткорлар репертуарида эса оригинал куй, қўшиқ ва рақслар пайдо бўлади. Айни вақтда бир халқ ҳаёти ва эзгу интилишларини иккинчи халққа таништиришга хизмат этадиган турли хил китоблар, брошюра ва тўпламлар чоп этилади. Ҳозирги кунларда озарбайжонлик кичкинтойлар ўз тилларида катта қизиқиш билан севиб ўқиётган «Болаларга туҳфа» китоби бунга конкрет мисолдир.

Китобга ўзбек болалар адабиётида ўзига хос овози ва ўрни бўлган, кичкинтойлар оламини қалбдан ҳис этадиган ва тушунадиган, уни ўзига хос ифодалай оладиган бир гуруҳ ижодкорлар асарлари киритилган. Дўстларимиз фарзандлари дастлаб атоқли шоиримиз Қуддус Муҳаммадийнинг «Пахта», «Қани, олма пишса», «Арилар» каби машҳур шеърлари билан танишадилар. Сўнг кетма-кет Пўлат Мўминнинг «Тарвуз хом чиққан вақтда», «Доска ёнида», «Раҳмат, Аҳмад, шахмат», Ўткир Рашиднинг «Ватаним», «Эркин», Илёс Муслимнинг «Баҳор», «Лола», «Чирчиқ хотиралари», Раъим Фарҳодийнинг «Тойчоқ ва шамол», «Тоғлардан акс садо», Азиз Абдураззоқнинг «Табиат қўйнида», Толиб Йўлдошнинг «Отаона», «Дўстлик» шеърлари эълон қилинган. Бинобарин, мазкур тўпламнинг биринчи қисми ўзбек болалар шоирларининг энг яхши асарларидан ташкил топган бўлса, иккинчи қисмда болаларга аталган мароқли ҳикоялар берилади. Ҳаким Назирнинг «Кун туғилди», Худойберди Тўхтабоевнинг «Отажон, ёзманг», Латиф Маҳмудовнинг «Сафарда», Фарҳод Мусажоновнинг «Олтин кўл», Носир Фозиловнинг «Ёш амаки», Ййра Саъдуллаеванинг «Сулувой» ҳикоялари худди шундай асарлардандир. Тўпламнинг авторлар доираси кенг. Унда ўзбек болалар адабиётининг энг кенжа авлоди вакиллари ҳам ўз ижодий намуналари билан қатнашганлар.

Мажмуага киритилган асарларни Чингиз Али ўғли тўплаб, нашрга тайёрлаган. Шеър ва ҳикоялар авторлар коллективи томонидан таржима этилган. Шуниси қувончлики, қардошларимиз ҳар бир асарга ҳурмат билан ёндашганлар. Шу боисдан шеър, ҳикоялар оригиналдаги каби текис ва мароқли ўқилади.

Тўпламнинг озарбайжон тилида нашр этилиши қувонарлидир. У туфайли қардош китобхонлар ўзбек болалар адабиётининг сўнгги йиллардаги тараққиёти ва унинг энг яхши намуналари билан яқиндан танишадилар. Энг муҳими, фарзандларимизни юксак ватанпарварлик, меҳнатсеварлик ва дўстлик руҳида тарбияловчи бу асарлар ўзбек—озарбайжон халқлари ўртасидаги улуғ дўстлик ва қардошликка хизмат қилади.

С. ИРИСХЎЖАЕВА.

ЭРОН САЙЛОВДАН КЕЙИН

(ТЕҲРОНДАН ХАТ)

Теҳронда республиканинг биринчи парламенти — миллий кенгаш мажлиси тантанали вазиятда ўз ишини бошлади. Ялпи сайлов натижасида сайланган 240 га яқин депутат Эроннинг қонун чиқарувчи юқори органини ташкил этади. Айрим жойларда, асосан курдлар яшайдиган районларда уруш ҳаракатлари ва майда миллатларнинг ғалаёнлари давом этаётганлиги сабабли депутатлар сони конституцияда кўзда тутилганидан камроқ бўлди.

Ҳозирги кунда Эрон учун жуда муҳим бўлган вазифаларни ҳал этиш парламент зиммасига юкланган. Депутатларнинг кўпчилиги мусулмон руҳонийлари ва Ислом Республикаси партияси вакилларидан иборат. Улар иқтисодий, сиёсий, социал ва маданий соҳаларда мамлакат тараққиётининг умумий йўналишларини маъқуллашлари, вазиятни стабиллаштириш юзасидан конкрет чоралар белгилашлари керак. Биринчи навбатда кўзда тутилган мақсад — бош министр бошчилигида доимий ҳукуматни тузишдан иборат.

Парламент депутатларининг собиқ шоҳ сенати залида қасамёд қилиш маросими Эрон тарихида муҳим давр бўлиб қолди. Бу маросим монархия тузумидан республика тузумига ўтиш учун бир ярим йил давом этган узоқ даврга якун ясади. Шу давр ичида муваққат маъмурлар — министрлар кабинети ва Ислом революциясининг раҳбари оятилло Ҳумайни томонидан тайинланган Ислом Революцион кенгаши бир қанча асосий тадбирларни амалга оширди: давлат тузилишини белгилаш ва конституция қабул қилиш юзасидан референдумлар ўтказилди, экспертларнинг конституцион кенгаши, президент ва ниҳоят парламент сайланди. Абулҳасан Банисадр президент бўлиб қолди.

Шу билан бирга ҳокимиятнинг муваққат органлари Эрон жамиятини тубдан қайта қуриш учун жиддий чораларни амалга оширишга муваффақ бўла олмади. Мамлакатда уч миллионга яқин ишсиз бор. Нарх-навонинг ғоят кўтарилганлиги (нарх-наво бир йил ичида 70—120 процент ошди), уй-жой ва транспорт танқислиги, ярим пролетарлар сонининг ғоят кўпайиб кетганлиги, қора дори истеъмол қиладиган кишилар миқдори қарийб тўрт миллионга етганлиги каби жиддий проблемалар ҳам бор.

Экономиканинг оғир аҳволга тушиб қолганлиги ана шу қийинчиликларни янада кучайтиряпти. Шоҳ идора усули даврида саноатнинг бир томонлама ривожланиши шунга олиб келдики, ҳозирги вақтда Эрон бюджетининг даромад қисми асосан ишлаб чиқарилган ва реализация қилинган маҳсулотдан эмас, балки чет эл банкларидаги счетлардан иборат бўлиб қолди. Капитализм дунёси ёш республикани иқтисодий жиҳатдан бойкот қилганлиги натижасида миллий индустрия изидан чиқиб қолган дейиш мумкин. Миллий индустрия чет эллардан келтириладиган хом ашёга ва маҳсулотнинг айрим ҳилларига, эҳтиёт қисмларига ва мутахассисларнинг техника соҳасидаги тажрибасига кўп жиҳатдан қарам бўлиб қолди. Нефть қазиб чиқариш революциядан илгариги йиллардагига нисбатан олти баравар қисқарган бўлса ҳам Эрон ҳозирги пайтда нефть экспорт қилишдан келадиган даромадлар ҳисобига яшамоқда.

Эронда ҳал этилиши лозим бўлган сиёсий проблемалар ҳам кўп. Вилоятлар тинч ва осойишта эмас. Масалан, курдлар яшайдиган районларнинг аҳолиси миллий автономияга эга бўлиш ҳақидаги талаблардан воз кечмаяптилар. Ҳукумат бу районларда чинакам уруш ҳаракатларини бошлаб юборди. Империалистик разведкалар томонидан Эрон территориясига юборилаётган шайкалар нефть қувурлари ва транспорт магистралларида диверсия ишлари билан шуғулланмоқдалар, аҳолини ҳукуматга қарши чиқишга гиж-гижламоқдалар.

Америка империализмининг Эрон ишларига аралашиш билан таҳдид қилаётганлиги бу мамлакат учун асосий хавфдан бошқа бир нарса эмас. Оятилло Ҳумайни АҚШнинг Эронга қарши агрессив ҳуружларини текшириш юзасидан Теҳронда очилган халқаро конференция номига йўллаган мактубида АҚШ қуролли десантининг мустақил Эрон территориясига туширилганлигини кечириб бўлмайдиган жиноят, деб атади. Аммо президент Картер қурол кучи билан бостириб кирамиз, деб Эронга яна таҳдид қилмоқда, Америка қуролли кучлари эса Форс кўрфази зонасига тўпланмоқда.

Биринчи республика парламенти шундай мураккаб ва нотинч вазиятда ишлашга мажбур бўлмоқда. Парламентнинг мамлакат меҳнаткашлари — империализмнинг шоҳ режими каби кучли таянчига қарши қўзғолон байроғини кўтарган кишиларнинг орзу ва умидларига жавоб беришга қодирлиги ёки қодир эмаслиги яқин ойлар ичида синовдан ўтади.

М. КРУТИХИН,
(ТАСС мухбири).

ЎЗБЕК ДЎСТИМГА

Алиҳасан ШИРВОНЛИ

Гулга бурканмоқда чўллар ҳар ёни,
Мевали боғларинг билмас ниҳоя.
Кийинтирмоқ учун бутун дунёни,
Сен эккан пахтанинг ўзи кифоя.
Саккокий яратди шеърий санъатни,
Қаламидан учди ўтли ғазаллар.
Лутфий ҳайрон этди башариятни,
Эллар ҳар сўзини англар бир гавҳар.
Навоий юксалди тоғ каби баланд,
Буюк Фузулиймиз олди ундан дарс.
Биз «Муҳокаматул-луғатайн» билан,
Доим фахр этамиз, қиламиз ҳавас...
Неки орзу қилсанг ушалар бари,
Қуёшни ёқарсан юрак қўридан.
Буюк Навоийнинг инжу сўзлари,
Мангуга жой олган қалбим тўридан.
Сен ўсган тупроққа ошноман мен ҳам,
Унга томон бошлар дўстлик йўллари.
Ўзбек дўстим, сени бағримга олсам,
Хазарнинг устидан етар қўлларим.

Озарбайжончадан
Н. МУҲАММАД таржимаси.

Фикрат СОДИҚ

ҚИЗ ҚАЛЪАСИ

Мен инсонман обида, сен
Қиз қалъаси!
Нега сенга мафтунман мен,
Қиз қалъаси!!
Сен тарихнинг тош аскари—
Мағлуб қилиб асрларни
Бўй чўзгансан қават-қават
Қиз қалъаси!
Қаритмайди сени йиллар,
Қиз қалъаси!
Жило берар сенга замон,
Ёмғир ювар, музлатар қор...
Сендан ўтган наслларнинг
Боқиши бор,
Қиз қалъаси!
Тошларинг ҳам яхлаб
қолган бугунгидек
Ҳар баҳордан бир оз чечак,
Ҳар бир куздан бир оз
хазон,
Ҳар тўфондан шамол
жиндак.
Қиз қалъаси!
Ҳазар сендан айрилмиш
Долғалар бўсасига ҳасрат
қолар.
Тўлқинлар қулатмиш
деворинг,
Қиз қалъаси!
Сен Хазардан қолган
авлодсан —
Сен денгизда бўй отгансан,
Эгилмасдир ҳеч қаддинг
сенинг.
Қиз қалъаси!
Қайда бўлмай мен ҳамиша
Сени кўрмоқликни қиламан
пеша,
Қучай десам етмас қулочим
Ва етмас бўйим ҳам.
Қиз қалъаси!
Орзум шудир
Шундай кўргум сени
Қиз қалъаси!

Ихтиёр РИЗО
таржимаси.

ГРАМПЛАСТИНКАЛАРДА — ОЗАРБАЙЖОН ТАРОНАЛАРИ

Тошкент грампластинкалар уйи коллективи республикамизда зўр муваффақият билан ўтаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунларига бағишлаб қардошларимиз куй, қўшиқ, опера ва музикали комедиялари ёзилган грампластинкалар савдосини ташкил этди. Улкан маданият байрамига совға сифатида тайёрланган бу пластинкаларда СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рашид Бейбутов, СССР халқ артисти, Озарбайжон Давлат эстрада-симфоник оркестрининг бадиий раҳбари Муслим Магомаев, Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Пўлат Булбул ўғли, Озарбайжон ССР ва Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зайнаб Хонларова ва бошқа машҳур хонандаларнинг қўшиқлари ёзилган. Бир туркум грампластинкада Озарбайжон операсининг энг яхши намуналаридан ариялар, шунингдек, музикали комедиялар бор. Шуниси характерлики, аксарият асарлар сўнгги йиллар маҳсули бўлиб, улар Ватанга муҳаббат, дўстлик ва меҳнатсеварлик, инсоний гўзаллик ва севги-муҳаббатни тараннум этади.

Иккинчи бир туркум грампластинкада эса Озарбайжоннинг «Ҳумоюн», «Гая» каби таниқли бадиий коллективлари репертуарлари ва Озарбайжон Давлат қўшиқ театрининг энг яхши асарлари муҳрланган.

ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯНИ ЭНГ ЯХШИ ЁРИТИШ УЧУН

Туризм ва экскурсиялар бўйича Ўзбекистон совети билан Ўзбекистон Журналистлар союзи биргаликда туризм ва экскурсияни матбуотда энг яхши ёритиш юзасидан республика конкурсини ўтказмоқдалар.

Конкурсни ўтказишдан мақсад коммунистик қурилишда эришилаётган муваффақиятларни пропаганда қилиш, меҳнаткашларнинг бўш вақтларидан самарали фойдаланишлари, уларнинг сиҳат-саломатликни мустаҳкамлашга, маданий даражаси ва ахлоқий тарбиясини мустаҳкамлашга ёрдам берувчи дам олишнинг актив формаларига жалб этишнинг муҳим воситаси бўлган туризм ва экскурсияларни оммалаштиришга ёрдам беришдир.

Эълон қилинган материалларда Коммунистик партия, Совет ҳукуматининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг меҳнаткашлар, ёшларнинг дам олишлари тўғрисидаги ғамхўрликлари, туризмни ривожлантириш ва унинг социал-иқтисодий масалалари, жонажон Ватан бўйлаб саёҳат қилиш, Олимпиада — 80 меҳмонларига хизмат кўрсатиш, туристик клуб ва секцияларнинг иши, турист-экскурсия ташкилотларининг иш тажрибалари, туристлар табиатнинг актив дўстлари эканлиги ёритилиши керак.

Конкурсда газеталар, журналлар билан биргаликда эълон қилинган материалларнинг баъзи авторлари ҳам қатнашишлари мумкин. Конкурс ғолиблари дипломлар, ёрлиқлар, пул билан мукофотланадилар. 75 сўмдан учта биринчи, 50 сўмдан учта иккинчи, 30 сўмдан бешта учинчи мукофот белгиланди.

Конкурс материаллари (1980 йил учун справкалар, ёритилган материаллар тўпланган альбомлар) қуйидаги адресга юборилсин. 700077, Тошкент, Луначарское шоссе, 115, туризм ва экскурсиялар бўйича Ўзбекистон совети.

КАДРЛАР МАСКАНИ

Андижон областининг Ленинск шаҳридаги Нодира номли мактабгача тарбия педагогика билим юрти бу йил ўн бешинчи марта ўқувчиларга йўлланма беради. Ўқув юрти ўтган йиллар мобайнида 3 мингдан ортиқ болалар боғчаларининг тарбиячиларини етиштирди. Бу йил 364 ёш мутахассис диплом олади.

Билим юртида турли хил тўгараклар ҳам мавжуд. Ҳаваскор қизларнинг «Гулшан» ансамбли ана шундай тўгаракларнинг биридир. Суратда: «Гулшан» ансамблининг қизлари.

Ш. Алимов фотоси, (ЎзТАГ).

„БЕМОР" ВАГОНЛАР

Тошкент шаҳрида метро, автобус, троллейбус, трамвай ва бошқа транспорт воситалари ҳар куни юз минглаб йўловчиларга хизмат қилади, уларни иш жойларига элтиб қўяди. Кейинги йилларда аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш анча яхшиланди. Тошкент метрополитени биринчи навбатининг ишга туширилиши бунда катта аҳамиятга эга бўлди. Чунончи, метронинг иш бошлаши муносабати билан кўпгина автобус маршрутлари ўзгартирилди.

Шунга қарамай, шаҳар аҳолисига транспорт хизмати кўрсатиш ҳамон талаблар даражасида эмас. Айниқса, кишилар ишга келаётганларида ва ишдан қайтиш пайтларида бекатларда транспорт воситаларини кутиб қолмоқдалар. Уларнинг соатлаб вақти автобус ёки трамвай кутиш билан ўтмоқда. Трамвай эса энг мақбул ва ишончли транспорт воситаси бўлиб қолди. Гап электр-транспорт воситасининг ана шу тури тўғрисида боради.

Эрталаб ва кечқурун кишиларнинг ишга бориш ва қайтиш пайтларида, яъни транспортга эҳтиёж энг кучайган соатларда трамвай каби ишончли восита ҳам «қилиқ чиқармоқда». 8, 9, 16, 11-маршрутдаги трамвайга чиқувчи кишилар бу аҳволни яхши биладилар. Трамвай Ҳадра бекатига яқинлашгач, бирданига ҳайдовчи ва кондуктор «Трамвай паркка боради» деб эълон қилади. Йўловчилар манзилга етмай тушишга, бошқа трамвайни кутишга мажбур бўладилар. Бундай вагонлар депога ўзи юриб боради. Аммо вагонларнинг бир-бирини судраб кетаётганини ҳам тез-тез кўриш мумкин. Хулоса қилиб айтганда, 2-депо хизмат кўрсатаётган трамвай маршрутларидаги вагонлар энг ишончсиз бўлиб қолди. Хўш, бунинг сабаби нимада?

Худди шу савол билан биз Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли 2-депо директори Пётр Афанасьевич Попченкога мурожаат қилдик. Директор 2-трамвай депосининг урушдан олдин қурилганлиги, унинг 75 та вагонга мўлжалланганлиги, ҳозир эса 132 вагон мавжудлиги, бузилган вагонларни тузатиш учун ремонтчи слесарлар, электриклар, шунингдек эҳтиёт қисмлар етишмаслиги тўғрисида нолиб гапирди.

Депо директорининг берган изоҳлари янгилик эмас. Бундан 10 йил олдин ҳам депо раҳбарлари трамвай хизматидаги камчиликларга худди шундай сабабларни рўкач қилган эдилар. Демак, ҳамон ўша аҳвол, ҳамон ўша проблема давом этмоқда. Бошқарма раҳбарлари, шунингдек, Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети 2-depoдаги аҳволни яхшилаш учун тегишли чораларни кўрмаяптилар. 1979 йилда бу депога битта ҳам янги трамвай вагони ажратилмаганлиги фикримизга далил бўла олади.

Деподаги аҳволни кўз олдингизга келтириш учун диспетчер Э. Алимовнинг сўзларини келтирамиз.

— График бўйича эрталаб соат 9 да 8-маршрутда 20 та трамвай вагони бўлиши керак эди. 26 май куни шу маршрутда 17 та вагон қатнади. Кечқурун соат 7 га келиб вагонлар сони 12 тага тушиб қолди. 9-маршрутда 22 та ўрнига 19 та вагон линияга чиқди. Кечга бориб, улардан 15 таси қолди. 11-маршрутда 10 та вагон ўрнига 6 та вагон ишлади. 26 май куни техник жиҳатдан носозлиги учун 31 та вагон депога қайтиб киришга мажбур бўлди. Слесарлар, электриклар шундан 14 тасини созлаб, яна маршрутга чиқардилар. Қолганлари узоқ муддат ремонт талаб бўлгани учун депода олиб қолинди.

Трамвай маршрутларида 15 вагон ўрнига 12 та, 10 та вагон ўрнига 6 та қатнаб тургандан кейин бекатларда йўловчиларнинг нима учун трамвай кутиб қолишлари ўз-ўзидан равшан-ку, ахир.

Тўғри, кейинги йилларда аҳолига транспорт хизматини, жумладан, трамвайда йўловчиларни ташишни яхшилаш учун кўп иш қилинди. 3-трамвай депоси қурилди ва вагонлар билан комплектланди. Акмал Икромов районида 2-депо учун янги жой тайёрланмоқда. Лекин бу ерда қурилиш ишларини 1983 йилда битказиш планлаштирилган. Бу фактларни шунинг учун келтирмоқдамизки, бошқарма раҳбарлари 2-депонинг бошқа жойга кўчирилишини баҳона қилиб, унга янги вагонларни ажратмаётирлар. Лекин йўловчилар янги депо қурилишини кутиб тура олмайдилар. Улар ҳар куни ишга боришлари керак. Шундай экан, 2-трамвай депоси хизмат қилаётган 7-, 8, 9, 11- ва бошқа маршрутлардаги вагонларда қатнайдиган йўловчиларнинг айби нима? Хўш, нега бошқа маршрутларда янги вагонлар қатнаяпти-ю, бу маршрутларга битта ҳам янги вагон ажратилмаган? Йўловчилар тегишли ташкилотлардан бу саволга жавоб кутмоқдалар.

— Биз йўловчиларга хизмат кўрсатишни яхшилаш учун ҳамма чораларни кўряпмиз, — дейди 2-депо партия бюросининг секретари Тамара Григорьевна Усмонова. — 50 га яқин ремонтчи слесарь етишмаслигига қарамай, депода ҳар куни 30—40 вагон ремонт қилиняпти. Бунинг устига, Ленинград заводи чиқарган вагонларга эҳтиёт қисмлар келмайди. Ҳатто Рига заводи вагонларига ҳам эҳтиёт қисмлар жуда кам келмоқда. Шунинг учун жуда зарур бўлган қисмларни ўз кучимиз билан тайёрлашга мажбур бўляпмиз. Биз аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадларини кўзлаб, депо ходимлари учун уй-жойлар қуриш, фарзандларимизга боғча-ясли очиш масаласини бошқарма ва шаҳар ижроия комитети олдига бир неча марта қўйдик. Лекин талабларимиз инобатга олинмаяпти. Трамвай ҳайдовчилар учун уй-жой ва ётоқхона қурилиши кадрлар масаласини ҳал қилишда жуда катта аҳамиятга эга бўлур эди.

Тошкентдаги 2-трамвай депосида аҳвол ана шундай. Ҳайдовчиларнинг «Вагон паркка боради» деб эълон қилишларини тез-тез эшитиш мумкин. Афсуски, шаҳар аҳолисига транспорт хизмати кўрсатишдаги бундай камчилик сабабларини бартараф этиш учун шошилинч чоралар кўрилмаяпти.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

АКАДЕМИК ТЕАТР ГАСТРОЛДА

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Областда Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг гастроллари бошланди. Коллектив бу ерга репертуаридаги энг яхши асарларини олиб келган. «Истеҳком», «Уйланиш», «Ғариблар», «Нодирабегим», «Келинлар қўзғолони», «Олтин девор» каби машҳур спектакллар наманганлик театр санъати мухлисларига ҳам манзур бўлмоқда.

Тошкентдан ташриф буюрган санъаткорлар спектакллар кўрсатиш билан бир вақтда томошабинлар — ишчилар, дала меҳнатчилари ва маданият ходимлари билан яқиндан танишадилар, режалари ҳақида сўзлаб берадилар. Айни вақтда уларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитадилар.

Т. НАЗИРОВ.

СТАДИОН — УЙ-ЖОЙ КВАРТАЛЛАРИ БИЛАН ЁНМА-ЁН

Бухородаги 163-қурилиш тресты спорт шуҳрати музейини янги экспонат безади. Спорт коллективига анъанавий область енгил атлетика эстафетасида совринли ўрин эгаллагани учун ёрлиқ топширилди.

«Строитель» стадиони — қарийб бир ярим минг кишилик қурувчилар коллективининг севимли хордиқ чиқариш жойидир. У уй-жой кварталлари ва ётоқхоналар билан ёнма-ён жойлашган. Шу боисдан ҳам стадион доимо гавжум. Иш сменаси бошланиши олдидан бу ерда эрталабки гимнастика ўтказилади. Кечқурунлари эса спортчи оилалар, цехлар, бўлимларнинг мусобақалари давом этади. Кундузи болалар спорт базаларининг тўла ҳуқуқли мезбонлари бўлишади. Бу ерда «Олимпиада» спорт-соғломлаштириш лагерида дам олаётган болалар ўз вақтларини ўтказадилар.

Стадион ҳузурида енгил атлетика ва бокс, футбол ва кураш, стол тенниси ва гандбол, волейбол ва шахмат, велосипед спорти ва туризм секциялари ишлаб турибди. Болалар хоҳлаган секцияда шуғулланишлари мумкин.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. — 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи бўйлаб. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм, 4-серия. 15.45 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Фильм-концерт. 17.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун — Енгил саноат ходимлари куни. 19.30 — Хатларингиз асосида. 20.10 — Карл Маркс. Навқиронлик йиллари. Бадиий фильм, 7-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.50 — Ҳужжатли фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўзбекистон балети ҳақида. 11.20 — Озарбайжон халқ санъати. 11.15 — Қувноқ стартлар. 12.55 — Етти ўғлоним менинг. Бадиий фильм. 14.25 — Ёшлик. 15.35 — Бир актёр театри. 16.10 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Тенгдошларинг ижоди. 18.45 — Фильм-концерт. 19.15 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва навонинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун — Енгил саноат ходимлари куни.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

РАДИО

8 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек Давлат телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 9.15 — Табассум. 10.40 — Танбур оҳанглари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Бугун — Жиззах балиқчилик комбинатида. 13.30 — Енгил саноат ходимлари, сизлар учун. 14.00 — Мўл ҳосил етиштиришда шаҳрисабзлик пахтакорлар тажрибаси. 15.40 Театр микрофон олдида. 18.10 — Ёшлик. 19.30 — Спорт программаси. 20.25 — Халқ ансамблларининг концерти. 21.00 — Табассум. 22.30 — Енгил саноат ходимлари учун концерт. 23.20 — Дам олиш концерти.

9 ИЮНЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.30 — Озарбайжон эстрада куйларидан концерт. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Социалистик мусобақа — ютуқлар гарови. 13.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Ёшлл пайкаллар. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 19.45 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунларининг кундалиги. 20.25 — Лирик концерт. 21.00 — Абу али Ибн Сино туғилган кунининг 1000 йиллигига. 22.30 — Нодира ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Карпат» (Львов) — «Пахтакор».

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

9 — 15 ИЮНЬ

9 ИЮНЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Карл Маркс. Навқиронлик йиллари. Бадиий фильм, 6-серия. 11.10 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.10 — Концерт. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.35 — Сиз яратган боғ. 17.05 — Фильм-концерт. 17.55 — Сувга сакраш бўйича СССР чемпионати. 18.20 — Бу фантастик олам. 19.35 — Илғор тажриба — умумхалқ мулки. 20.05 — Музика ҳақида суҳбатни давом эттирамиз. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Арарат» (Ереван). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.25 — Болалар учун фильм. 18.30 — Жонажон ўлка. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ғафур Ғулом уйи. 20.10 — Яллалар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Х. Лутфуллаев куйлайди. 21.30 — Время. 22.00 — Нозneъмат бунёдкори. 22.15 — Най навоси. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Химия. 21.55 — Машаққатли қирқ минут. 22.05 — Телевизион театр.

10 ИЮНЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Карл Маркс. Навқиронлик йиллари. Бадиий фильм, 7-серия. 11.25 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.00 Янгиликлар 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — И. С. Бах ижоди. 16.50 — Оқариб кўринар ёлғиз елкан. Бадиий фильм. 18.15 — Ёшлар адреслари. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ оҳанглари. 19.45 — Лотин Америкаси: курашнинг янги босқичи. 19.55 — Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — XIV Бутуниттифоқ пушкинхонлик байрами. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Оқшом тароналари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.05 — Фильм-концерт. 18.15 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Аср тенгдоши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари — студиямиз меҳмони. 20.30 — Ахборот. 20.50 — СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рашид Бейбутов раҳбарлигидаги «Қўшиқ театри» ижро этади. 21.30 — Время. 22.05 — «Қўшиқ театри»нинг давоми.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Она тили. 20.55 — Телефильм. 21.05 — Физика. 22.05 — Май ойи эди. Бадиий фильм.

11 ИЮНЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Спектакль 11.35 — Олтин водий тароналари. 12.10 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. 16.15 — Рус тили. 16.45 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 17.15 — Концерт. 18.05 — Телестадион. 18.35 — Горнчилар, қаердасиз?! 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 19.55 — Р. Шчедриннинг «Анна Каренина» балети. 21.30 — Время. 22.05 — Останкино концерт студиясида драматург А. Арбузов билан учрашув. Учрашув тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Болалар учун фильм. 11.45 — Москва таътиллари. Телеспектакль, 1-қисм. 12.45 — Иншони қандай ёзиш керак. 13.15 — Нонни тенг бўламиз. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Дастлабки пионер гулханларининг аланғаси. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Автомобиль йўллари қурилишларига эътиборни кучайтирайлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Москонцерт» солисти Зулайҳо Оқилова ижросида жаҳон халқларининг рақслари. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунларининг тантанали ёпилиши.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Химия. 20.55 — Ҳужжатли фильм. 21.10 — Геология. 21.40 — Пойтахт области далаларида. 22.10 — Алдар Кўса. Бадиий фильм.

12 ИЮНЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз?! 10.35 — Спектакль. 12.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 — Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб. 16.25 — А. Фет лирикаси. 16.55 — Сиз Петькани кўрмадингизми. Бадиий фильм. 18.00 — Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати Е. Гороховская куйлайди. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Музикали программа. 20.00 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 20.20 — Оққушларни отманг. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Композитор Борис Чайковский. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Ҳужжатли фильмлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Электр қаердан олинади. 11.50 — Москва таътиллари. Телеспектакль. 2-қисм. 12.50 — Ленин номи қалбларимизда 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот, 19.45 — Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист Алибобо Мамедов раҳбарлигидаги «Хумоюн» оркестри концерти. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концертнинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва замин. 22.30 — Дўстлик ва қардошлик байрами.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар спорт мактаби. 20.45 — Ким бўлсам экан. 21.15 — Реклама. 21.30 — Телефильм. 22.00 — Нина. Бадиий фильм.

13 ИЮНЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — Оққушларни отманг. Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 — Совет қўшиқларидан концерт. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Филиппин республикасининг миллий байрами — мустақиллик кунига. 16.30 — А. Твардовский. «Поэмалар». 17.00 — Шахмат мактаби. 17.30 — Орлёнок. 18.15 — Йўл ёқасидаги уй. 19.05 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Время программасининг почтаси. 20.05 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Данилов чалади. 20.25 — Оққушларни отманг. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Эрмитаж. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Оперетта артистларининг концерти.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўйлаб топ. 12.00 — Светофор. 13.00 — Замандас. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Қурилишда бригада пудрати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — У. Хожибеков номли Озарбайжон ССР Давлат симфоник оркестрининг концерти. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концертнинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап. 22.35 — Онтарио соҳилида бўлган воқеа. Бадиий фильм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 20.55 — Математика. 21.55 — Телевизион театр.

14 ИЮНЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Оққушларни отманг. Бадиий фильм. 2-серия. 11.10 — Мукаррама опа ва қирқ гўзал. Ҳужжатли фильм. 12.00 — Ота-оналар, сизлар учун. 12.30 — Фильм-концерт. 13.00 — Советлар ва ҳаёт. 13.30 — Гитарачи К. Молинаро концерти. 14.15 — Спортлото. 14.30 — Эрмитаж. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Етуклик аттестати. 16.50 — Ҳайвонот оламида. 17.50 — Мультфильм. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.45 — Цирк майдонида. 19.30 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 20.15 — Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Эстрада қўшиқлари. «Золотой орфей» XVI халқаро фестивали лауреатларининг концерти. 23.20 — Мўъжизасиз, мўъжизалар. Кўрсатув тугагач, янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар театри. 10.55 — Бухоро область Свердлов район маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 11.35 — Мультипанорама. 12.05 — Ота-оналар университети. 12.35 — Ўзбекистон Олимпиада йилида. 13.05 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 13.40 — Сизни рақсга таклиф этаман. 14.10 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.20 — Санъат ғунчалари. 18.50 — Инсон болаликдан бошланади. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва замин. 22.30 — Спектакль.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.50 — Душанба кўрсатувлари.

15 ИЮНЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳида. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Жаноби олийларининг адъютанти. Бадиий фильм. 5-серия. 15.45 — Орзунинг рўёбга чиқишини кўриб. 16.15 — Ф. Шопен. Мазуркалар. 16.35 — Ҳаётга йўлланма. 17.25 — Бугун медицина ходимлари куни. 17.40 — Медицина ходимлари кунига бағишланган музикали программа. 18.25 — Мультфильмлар. 18.55 — Халқаро панорама. 19.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.40 — Ўйноқи чўчқа. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Спорт программаси. 22.25 — Рязань Давлат рус халқ хорининг концерти. 22.50 — Чим устида хоккей бўйича халқаро турнир.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Қўғирчоқ фильм. 11.30 — Шахмат мактаби. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Ленин истиқболига. 14.45 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Жанговар постда. 15.30 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.25 — Фонарча. 18.55 — Сиҳат-саломатлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Пойтахтимиз меҳмонлари. 21.30 — Время. 22.05 — Ғўза парваришини авж олдирайлик. 22.20 — Юракка йўл. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.30 — Фрунзе кўрсатувлари.

РЕКЛАМА ва эълонлар

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
1980—1981 ўқув йили учун
ДАВОЛАШ, САНИТАРИЯ-ГИГИЕНА ВА СТОМАТОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТЛАРИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ариза институт ректори номига факультетни кўрсатиб 20 июндан 31 июлгача топширилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, мактаб, корхона, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, партия (комсомол) ташкилотларининг секретарлари ва касаба союз ташкилотларининг раислари томонидан тасдиқланган бўлиши керак, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишловчилар учун), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см.).

Институтга кирувчилар 1 августдан 20 августгача қуйидаги фанлардан кириш имтиҳони топширадилар: ФИЗИКА (ёзма), **БИОЛОГИЯ** (оғзаки), **ХИМИЯ** (оғзаки), **РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ** (иншо).

Рус тилидан бошқа тилда ўқитиладиган мактабларни тамомлаганлар рус тилида диктант ёзадилар.

Медаль билан тамомлаганлар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: **даволаш факультетига — ФИЗИКАДАН; санитария-гигиена ва стоматология факультетларига — БИОЛОГИЯДАН.**

Бошқа шаҳарлардан келган студентларнинг ҳаммаси ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй.

●

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САРНИГМИ)
бўлимлар ва лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: булутларни тадқиқотлашнинг радиолокацион методлари, актив таъсир кўрсатувчилар, атмосферага чиқиндиларни чиқариб ташлашни нормалаш бўйича тадқиқотлаш, ташқи муҳитни ифлосланишини ўрганиш, музликлар ва қор қатламлари, гляциология;

катта илмий ходимлар: ташқи муҳитнинг ифлосланишини ўрганиш (2 ўрин), актив таъсир кўрсатувчилар, оператив гидрометеорология прогнозлари;

кичик илмий ходимлар: ташқи муҳитнинг ифлосланишини ўрганиш (2), актив таъсир кўрсатувчилар (5).

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 ИЮЛГАЧА.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, Г-52, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефонлар: 33-61-13, 35-80-59.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЎСИМЛИКЛАР ЭКСПЕРИМЕНТАЛ БИОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория катта илмий ходимлари: маданий экинлар экологияси, илдиздан озуқаланиш (фан кандидатлари).

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 ИЮЛГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Ф. Хўжаев кўчаси, 28-уй.

●

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ
11 июнь ва 11 июль соат 14.00 дан бошлаб
ТЕХНИКУМГА КИРИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР УЧУН
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Глинка кўчаси, 9-уй (7, 9, 11, 14, 24, 28-трамвайлар), 13, 15, 16-троллейбуслар, 18, 54-автобусларнинг «Киров номли парк» бекати).

●

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/VI да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 9/VI да **Тўйдан олдин томоша,** 11/VI да **Баҳорда бошланган ҳангома.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ»** фантастик-саргузаштли аттракционининг хайрлашув гастроллари (19.30).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-07, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.